

Załącznik nr 2
do uchwały nr 747/2025
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 18 września 2025 r.

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

**Wyższa Szkoła Zawodowa Ochrony Zdrowia
TWP w Łomży
ul. Mickiewicza 59, 18-400 Łomża**

Łomża 2026

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Ratownictwo Medyczne

1. Poziom studiów: Studia pierwszego stopnia
2. Forma studiów: Studia niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu; dyscypliny: nauki medyczne (dyscyplina wiodąca) oraz nauki o zdrowiu.

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej		Punkty ECTS	
		liczba	%
Nauki medyczne – dyscyplina wiodąca	Standard 2019	143	79
	Standard 2024	145	80,56

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny		Punkty ECTS	
			liczba	%
1.	Nauki o zdrowiu	Standard 2019	37	21
		Standard 2024	35	19,44

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz ich symbole, przyjęte dla kierunku ratownictwo medyczne (studia pierwszego stopnia, profil praktyczny), są zgodne z efektami określonymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu ratownika medycznego, wynikającymi z Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. (tekst jednolity ogłoszony w Obwieszczeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

2021 r., Dz.U. z 2021 r. poz. 755) oraz Rozporządzenia Ministra Nauki z dnia 10 października 2024 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. 2024 poz. 1514) Efekty te zostały ujęte w dokumentacji programowej kierunku dla cykli kształcenia 2024/2027 i 2025/2028, w tym w załącznikach obejmujących ogólne i szczegółowe efekty uczenia się oraz są punktem wyjścia do budowy programu studiów i sylabusów oraz weryfikacji osiągnięcia efektów.

<https://wszoz.edu.pl/ratownictwo-medyczne/efekty-uczenia-sie/>

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
dr Jan Bajno	Rektor
mgr inż. Marta Ogonowska - Stolarczyk	Dziekan
dr Krystyna Helena Wróblewska	nauczyciel akademicki Pełnomocnik ds. osób niepełnosprawnych
mgr Robert Wincenciak	Kanclerz
mgr Urszula Szostak	nauczyciel akademicki
mgr Aleksandra Obrycka	nauczyciel akademicki
mgr Krystyna Ościłowicz	nauczyciel akademicki Koordynator ds. praktyk zawodowych
rat. med. Grzegorz Olszewski	nauczyciel akademicki Opiekun Koła Studenckiego
Aleksandra Wiszowata	asystent Rektora

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Prezentacja uczelni	5
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	25
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	27
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	30
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	33
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	36
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	37
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	43
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	44
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	47
1. Kontekst rozwojowy i wnioski z danych jakościowych	47
2. Analiza SWOT	47
Część III. Załączniki	50
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	50
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	54

Prezentacja uczelni

Wyższa Szkoła Zawodowa Ochrony Zdrowia Towarzystwa Wiedzy Powszechnej (TWP) w Łomży jest uczelnią niepubliczną, powstałą w 2011 r. z inicjatywy Oddziału Regionalnego TWP w Łomży oraz – zgodnie z dotychczasową dokumentacją uczelni – w odpowiedzi na potrzeby absolwentów Policealnej Szkoły Medycznej w zakresie ratownictwa medycznego, prowadzonej przez ten sam organ. Uczelnia jest zlokalizowana w Łomży (woj. podlaskie).

Uczelnia uzyskała zgody Polskiej Komisji Akredytacyjnej na prowadzenie studiów na dwóch kierunkach: ratownictwo medyczne (2011 r. – w Łomży; 2016 r. – Zamiejscowy Wydział w Radomiu) oraz terapia zajęciowa (2015 r.). Kierunek ratownictwo medyczne w Zamiejscowym Wydziale w Radomiu oraz kierunek terapia zajęciowa – mimo podejmowanych prób rekrutacji – nie zostały uruchomione z uwagi na niewystarczające zainteresowanie. Aktualnie **Uczelnia od roku akademickiego 2011/2012 kształci ratowników medycznych na poziomie studiów pierwszego stopnia** (licencjat) na Wydziale Medycyny Ratunkowej i Katastrof

Podstawę kształcenia praktycznego i realizacji praktyk zawodowych stanowi współpraca z podmiotami leczniczymi i jednostkami systemu PRM, w tym w szczególności: Szpitalem Wojewódzkim im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Łomży, Mazowieckim Szpitalem Specjalistycznym im. Józefa Psarskiego w Ostrołęce, Wojewódzką Stacją Pogotowia Ratunkowego w Łomży oraz Szpitalem Powiatowym w Zambrowie. Współpraca dydaktyczna obejmuje ścisłą współpracę z Międzynarodową Akademią Nauk Stosowanych w Łomży.

Rektorem Uczelni od chwili jej powołania do 30.09.2023 r. był prof. nzw. dr Witold Wincenciak, który obecnie pełni funkcję Prezydenta Uczelni. Funkcję Prorektora (do 2023 r.) pełnił prof. dr hab. Krzysztof Zwierz. Funkcję Rektora pełnił następnie dr Marek Wincenciak (do dnia 13.12.2024 r., kiedy złożył rezygnację z funkcji). Po tej dacie Senat pozytywnie zaopiniował kandydaturę dr n. med. Krystyny Heleny Wróblewskiej, która pełniła funkcję Rektora do 16.06.2025 r. Aktualnie funkcję Rektora uczelni pełni wieloletni pracownik dydaktyczny uczelni dr n. med. Jan Bajno.

Misją Uczelni jest idea kształcenia ustawicznego. Jej kluczowym założeniem jest przekonanie dotyczące filozoficznej i psychologicznej koncepcji człowieka, który funkcjonując w różnych warunkach i etapach życia, zgodnie ze swoimi obiektywnymi i subiektywnymi potrzebami, zmienia się i rozwija. Chodzi tu zarówno o dynamiczne i ciągłe przemiany obejmujące gospodarkę, społeczeństwo i kulturę, jak i o ludzkie możliwości nieustannego rozwoju i przystosowywania się do tych przeobrażeń. **Koncepcja kształcenia ustawicznego** zyskuje tym samym głęboko humanistyczny i równoległe przedsiębiorczy wydźwięk, skupiając się na rozwoju i kreatywności człowieka.

Uczelnia rozwija także ofertę kształcenia ustawicznego (kursy doskonalące, seminaria, szkolenia z pierwszej pomocy). We wrześniu 2025 złożono wniosek do Medycznego Centrum Kształcenia Podyplomowego w Warszawie o ponowny wpis i wznowieniu działalności kursowej.

Misja Uczelni realizuje się szczególnie poprzez:

- edukację praktyczną, łączącą potrzeby życia codziennego z teorią naukową rozwoju kompetencji społecznych i zawodowych naszego absolwenta
- edukację i odkrywanie tożsamości w warunkach zglobalizowanego świata, łączącą wiedzę, postawy, umiejętności w jednolitym organizmie kultury akademickiej i organizacyjnej Uczelni

- edukację permanentną, która dostrzega, bada i stara się zaspokajać potrzeby oświatowe środowiska, w którym działa Uczelnia, na różnych płaszczyznach życia społeczno-gospodarczego niezależnie od wieku i statusu materialnego
- edukację kulturotwórczą, ustanawiając wzorce zachowań, postawy i wartości wpływające z powszechnie stosowanych i sankcjonowanych norm etycznych.

Strategia rozwoju WSZOZ TWP w Łomży związana jest z dziedzictwem i doświadczeniem Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, które miało bogate tradycje w zakresie działalności oświatowej. Działalność TWP legitymizowała zawsze polska elita umysłowa, która w dużej mierze decydowała o kształcie ideowym i charakterze jego działalności. TWP jest społecznym, pozarządowym stowarzyszeniem oświatowym, działającym na rzecz upowszechniania wiedzy i kultury oraz kształcenia umiejętności praktycznych dorosłych, dzieci i młodzieży, realizującym politykę oświatową państwa na zasadach i w formach określonych przez statutowe władze stowarzyszenia. WSZOZ TWP w Łomży jest niepubliczną uczelnią zawodową, która prowadzi kształcenie na kierunku ratownictwo medyczne na studiach o profilu praktycznym.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1.

Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku ratownictwo medyczne w Wyższej Szkole Zawodowej Ochrony Zdrowia TWP w Łomży są spójne z misją i strategią rozwoju Uczelni, w szczególności z założeniami kształcenia ustawicznego, edukacji praktycznej oraz ukierunkowania na kompetencje zawodowe i społeczne absolwentów. Związek ten jest opisany w dokumentach strategicznych Uczelni <https://wszoz.edu.pl/misja-i-strategia/> oraz w opisach programu studiów właściwych dla cykli kształcenia 2024/2027 (standard 2019) i 2025/2028 (standard 2024), dostępnych w dokumentacji programowej. Opisy obydwu obowiązujących programów studiów dostępne są z poziomu BIP strony podmiotowej uczelni: <https://wszoz.ssdip.bip.gov.pl/programy-studiow/plan-studiow-na-kierunku-ratownictwo-medyczne.html>

Tabela zgodności obowiązujących programów studiów na kierunku ratownictwo medyczne ze standardami kształcenia

Wymóg standardu	Standard 2019	Program 2024/2025	Standard 2024	Program 2025/2026	Ocena zgodności
Czas trwania studiów (semestry)	≥ 6	6	≥ 6	6	Zgodny
Łączna liczba ECTS	≥ 180	180 ECTS	≥ 180	180 ECTS	Zgodny
Łączna liczba godzin	≥ 3675 h	3675 h	≥ 3675 h	3675 h	Zgodny
Nauki podstawowe / przedkliniczne (A)	16 ECTS	16 ECTS	16 ECTS	16 ECTS	Zgodny
Nauki behawioralne i społeczne / nauki społeczne i humanizm w RM (B)	32 ECTS	32 ECTS	≥ 32 ECTS	≥ 35 ECTS	Zgodny

Nauki kliniczne (C)	81 ECTS	81 ECTS	≥ 81 ECTS	81 ECTS	Zgodny
Praktyki zawodowe (D)	36 ECTS 960 h	36 ECTS 960 h	36 ECTS 960 h	36 ECTS 960 h	Zgodny
Do dyspozycji uczelni	≥ 300 h 15 ECTS	300 h 15 ECTS	≥ 300 h 15 ECTS	300 h 15 ECTS	Zgodny
W tym zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w puli "do dyspozycji uczelni"	≥ 200 h 10 ECTS	200 h 10 ECTS	≥ 200 h 10 ECTS	200 h 10 ECTS	Zgodny
Przedmioty do wyboru (5% z 180 ECTS)	≥ 9 ECTS	9,5 ECTS	≥ 9 ECTS	9,5 ECTS	Zgodny
Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	5 ECTS	5 ECTS	5 ECTS	5 ECTS	Zgodny
Język obcy	≥ 120 h ≥ 5 ECTS	120 h 5 ECTS	≥ 120 h ≥ 5 ECTS	120 h 5 ECTS	Zgodny
Profil praktyczny/ECTS zajęć praktycznych	>50% ECTS	106 ECTS 58,89%	>50% ECTS	107 ECTS 59,44%	Zgodny

Przeprowadzona analiza wykazuje, że obowiązujące programy studiów na kierunku ratownictwo medyczne realizowane w Wyższej Szkole Zawodowej Ochrony Zdrowia TWP w Łomży w latach akademickich 2024/2025 oraz 2025/2026 pozostają zgodne z właściwymi standardami kształcenia. Spełnione są wymagania dotyczące czasu trwania studiów, łącznej liczby godzin i punktów ECTS, minimalnej liczby punktów ECTS przypisanych grupom zajęć A-D, wymiaru praktyk zawodowych, udziału zajęć do wyboru, przygotowania do egzaminu dyplomowego, realizacji języka obcego oraz profilu praktycznego, w tym przekroczenia progu 50% ECTS przypisanych zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne.

Ocena programowa dotyczy studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym (PRK poziom 6). Koncepcja kształcenia na tym poziomie zakłada przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych ratownika medycznego poprzez dominujący komponent praktyczny (zajęcia praktyczne, symulacje oraz praktyki zawodowe w podmiotach leczniczych), przy jednoczesnym kształtowaniu postaw etycznych i kompetencji społecznych adekwatnych do specyfiki pracy w stanach nagłego zagrożenia zdrowia i życia.

Koncepcja kształcenia uwzględnia także oczekiwania wobec kandydatów, zdefiniowane w opisach programu jako wymagania wstępne oraz kompetencje i predyspozycje istotne dla studiowania i wykonywania zawodu (m.in. odporność na stres, komunikatywność, empatia, gotowość do współpracy w zespole, umiejętność organizacji pracy własnej).

Kształcenie na kierunku **ratownictwo medyczne** pozostaje w ścisłym związku z obszarami działalności zawodowej właściwymi dla ratownika medycznego, tj. w szczególności z zadaniami realizowanymi w systemie **Państwowego Ratownictwa Medycznego**, w warunkach przedszpitalnych i szpitalnych (m.in. zespoły ratownictwa medycznego, szpitalny oddział ratunkowy, oddziały zabiegowe i zachowawcze, anestezjologia i intensywna terapia), a także w obszarach organizacyjnych systemu (np. dyspozytornia medyczna). Związek programu z praktyką zawodową jest zapewniony przez wysoki

udział zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych realizowanych w podmiotach leczniczych i w warunkach zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy.

W roku akademickim **2024/2025** program był realizowany zgodnie ze standardem obowiązującym dla tego cyklu, a organizacja praktyk zawodowych oraz dokumentowanie osiągnięcia efektów uczenia się zostały dostosowane do wymagań podmiotów leczniczych prowadzących kształcenie praktyczne i zaleceń PKA (m.in. przygotowanie i wdrożenie zaktualizowanego regulaminu praktyk zawodowych oraz dzienników zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, ze wskazaniem efektów uczenia się dla form zajęć: ćwiczenia, seminaria, zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe oraz z harmonogramami praktyk).

Na rok akademicki **2025/2026** program studiów został opracowany w związku z wejściem w życie nowych standardów kształcenia z dnia 10.10.2024 r., co – przy zachowaniu niezmienną łączną liczbą godzin – skutkowało m.in. aktualizacją efektów uczenia się, zmianą nazw grup zajęć oraz uwzględnieniem zmian w strukturze i zakresie praktyk zawodowych. Nowe standardy wprowadzają m.in. zmodyfikowane grupy zajęć oraz nowe praktyki zawodowe, co zostało następnie odzwierciedlone w dokumentacji programu 2025/2026.

W opisie programu **2025/2026** jednoznacznie wskazano, że praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze **960 godzin (36 ECTS)**, a ich zakres obejmuje: ZRM, SOR, oddziały: OAliT, chirurgii ogólnej, ortopedii i traumatologii, chorób wewnętrznych, neurologii (z pododdziałem udarowym), kardiologii, pediatrii, ginekologii i położnictwa, blok operacyjny, oddział psychiatrii lub izba przyjęć szpitala psychiatrycznego, a także dyspozytornię medyczną lub podmiot obsługujący Wojewódzkiego Koordynatora Ratownictwa Medycznego – co bezpośrednio odpowiada profilowi przyszłych miejsc pracy i wymaganiom kompetencyjnym zawodu.

Uczelnia zapewnia bazę do kształcenia praktycznego poprzez współpracę z podmiotami leczniczymi wskazanymi w dokumentacji uczelni jako kluczowe miejsca realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych (Szpital Wojewódzki w Łomży, Mazowiecki Szpital Specjalistyczny w Ostrołęce, Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Łomży, Szpital Powiatowy w Zambrowie, Meditrans Ostrołęka). Począwszy od roku akademickiego 2025/2026 podpisano aneksy do umów rozszerzające zakres praktyk zawodowych zgodnie z nowym standardem kształcenia. (załącznik 3.4 umowy → um_an_zambrów; um_meditrans, um_an_łomża; um_an_pog_łom).

Nadal oczekujemy na decyzję Wojewódzkiej Dyspozytorni w Białymstoku, która wstrzymała się z podpisaniem umowy w związku z planowanymi kolejnymi zmianami w standardzie kształcenia ratowników medycznych (załącznik 3.4 umowy → dyspozyt_biały).

Ratownictwo medyczne jest dyscypliną wiedzy mieszczącą się w dyscyplinie nauk o zdrowiu oraz nauk medycznych wykorzystującą także w wybranych zakresach wiedzę z dziedziny nauk społecznych i humanizmu w ratownictwie medycznym. Koncepcja kształcenia oparta jest o potrzeby rynku pracy. Grupa zawodowa ratowników medycznych jest w Polsce młodą grupą zawodową, która wymaga kształcenia nowych kadr oraz stałego monitorowania ich rozwoju.

Ratownictwo medyczne jest kierunkiem praktycznym, którego istnienie wynika z potrzeby zapewnienia wyspecjalizowanej kadry dedykowanej szczególnej grupie świadczeń zdrowotnych jaką stanowią działania ratunkowe.

Oferta kształcenia WSZOZ TWP w Łomży skierowana jest do wykonujących zawód ratownika absolwentów policealnych szkół medycznych i maturzystów, którzy zawodu uczą się od podstaw. Celem kształcenia na kierunku ratownictwo medyczne jest przygotowanie kompetentnego pracownika

jednostek ratownictwa medycznego, funkcjonujących w ramach systemu zintegrowanego ratownictwa medycznego w Polsce.

Osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonych w standardach kształcenia, zapewnia absolwentom ratownictwa medycznego uzyskanie kwalifikacji do udzielania medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego, zarówno w jednostkach bezpośrednio związanych z systemem ratownictwa jak i poza nimi.

Program studiów 2025/2026 składa się z 4 głównych grup przedmiotów: A. Nauki przedkliniczne, B. Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym, C. Nauki kliniczne, D. Praktyki zawodowe. W ramach grupy C. dodatkowo wyodrębniono Nauki kliniczne/ratunkowe obejmujące przedmioty bezpośrednio związane z kierunkiem kształcenia i wykonywaniem zawodu. Realizacja przedmiotów opartych na ww. podziale umożliwi w ciągu trzech lat stopniowe osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardach kierunku.

Zarys tematyki poszczególnych grup zajęć:

- **Grupa zajęć A. Nauki przedkliniczne** - przedmioty z zakresu nauk podstawowych rozłożone w semestrach z uwzględnieniem spójnej kolejności tematów oraz potrzeb organizacji harmonogramu i bilansu punktów ECTS,
- **Grupa zajęć B. Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym** - przedmioty z zakresu nauk społecznych i humanistycznych rozłożone w semestrach z uwzględnieniem spójnej kolejności tematów oraz potrzeb organizacji harmonogramu i bilansu punktów ECTS,
- **Grupa zajęć C. Nauki kliniczne** - element kształcenia kierunkowego obejmujący przedmioty z poszczególnych dziedzin klinicznych, uporządkowane z uwzględnieniem zaawansowania specjalizacji oraz sekwencyjności przedmiotów ratunkowych,
- **Nauki kliniczne-ratunkowe** - element kształcenia kierunkowego obejmujący przedmioty bezpośrednio związane z ratownictwem medycznym, ułożone sekwencyjnie pod względem zaawansowania klinicznego i/lub organizacyjnego, z uwzględnieniem formy udzielania świadczeń (przedszpitalnej i szpitalnej) oraz zakresu świadczeń wykonywanych samodzielnie lub na zlecenie; w tej grupie realizowane są zajęcia praktyczne w warunkach szpitalnych oraz praktyki zawodowe w jednostkach bezpośrednio związanych z ratownictwem medycznym, które następują po ćwiczeniach/zajęciach praktycznych symulacyjnych w pracowni Medycznych Czynności Ratunkowych; kluczowe przedmioty modułu to:
 - * Procedury ratunkowe przedszpitalne - II r. IV semestr.
 - * Procedury ratunkowe wewnątrzszpitalne - III r. V semestr.
 - * Podstawy medycznych czynności ratunkowych - I r. II semestr
 - * Medyczne czynności ratunkowe - 365 godz. - od III semestru.
 - * Medycyna ratunkowa – 400 godz.- od II semestru.

Elementy poszczególnych przedmiotów rozłożone są w latach wg następujących kryteriów:

- I rok obejmuje nauki przedkliniczne, nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym, wprowadzenie do zagadnień klinicznych-ratunkowych - Podstawowe zabiegi medyczne i Podstawy medycznych czynności ratunkowych, Medycyna ratunkowa oraz nieliczne przedmioty kliniczne a także przedmioty do dyspozycji uczelni oraz praktyki zawodowe .
- II rok to realizacja głównych założeń modułu kliniczno-ratunkowego oraz wprowadzenie przedmiotów z poszczególnych dziedzin klinicznych; kontynuacja nauk społecznych i humanizmu w ratownictwie medycznym oraz praktyki zawodowe- szczególnie wakacyjne,

- III rok stanowi dalsze rozwinięcie stopnia zaawansowania i zagadnień modułu klinicznego-ratunkowego ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności praktycznych, a także kontynuację pozostałych przedmiotów klinicznych oraz praktyki zawodowej – śródroczne.

- Program obejmuje przedmioty do wyboru (fakultatywne) w wymiarze 9,5 pkt ECTS) - umożliwiające profilowanie formy realizacji efektów uczenia się określonych w standardach.

Na III roku student uczestniczy w zajęciach przygotowujących do egzaminu dyplomowego. Są to przedmioty: Seminarium do wyboru: I - w warunkach symulacyjnych w Pracowni Medycznych Czynności Ratunkowych, II –przygotowanie do egzaminu dyplomowego teoretycznego, oraz zajęcia praktyczne w SOR za co otrzymuje 5 pkt ECTS. Studia kończą się egzaminem dyplomowym złożonym z części praktycznej i teoretycznej.

W koncepcji kształcenia na kierunku ratownictwo medyczne kładzie się **nacisk na profesjonalne przygotowanie zawodowe absolwenta**, gdyż od ratownika medycznego oczekuje się wiedzy i praktycznych umiejętności niezbędnych do ratowania życia i zdrowia ludzkiego w wielu różnych sytuacjach, na miejscu zdarzenia, podczas transportu i w oddziałach ratunkowych. Ratownik medyczny musi poza tym posiadać umiejętność działania w zespole, wykazać się odpornością na stres, dobrą kondycją fizyczną, umiejętnością podejmowania właściwych i szybkich decyzji na miejscu zdarzenia i podczas transportowania osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego oraz właściwego komunikowania się z innymi osobami. Koncepcja kształcenia na tym kierunku uwzględnia zagadnienia ratownictwa medycznego z wielu obszarów działania. Jednym z nich jest pomoc i ratowanie życia w nagłych przypadkach niewydolności krążeniowo-oddechowej, zatrzymania krążenia u dorosłych i dzieci m. in. elektroterapia nagłego zatrzymania krążenia, jego leczenie farmakologiczne. Drugim aspektem kształcenia na tym kierunku jest wyposażenie studenta w wiedzę i umiejętności z zakresu działu dotyczącego postępowania w urazach wielonarządowych, m. in. pomoc w nagłych obrażeniach ciała. Trzecia dziedzina kształcenia dotyczy zagrożeń środowiskowych, takich jak: skażenia środowiskowe, uraz termiczny spowodowany niskimi i wysokimi temperaturami, utonięcia, zagrożenia z powodu choroby wysokościowej, porażenia prądem elektrycznym, piorunem, choroba popromienna.

Sylwetka absolwenta kierunku ratownictwo medyczne wynika z koncepcji kształcenia, celów programu oraz efektów uczenia się określonych w standardach kształcenia właściwych dla danego cyklu. W opisie programu **2024/2025** wskazano, że celem kształcenia jest przygotowanie **kompetentnego pracownika jednostek ratownictwa medycznego**, funkcjonujących w systemie zintegrowanego ratownictwa medycznego w Polsce, przy zachowaniu równowagi pomiędzy klinicznymi aspektami postępowania w stanach nagłych a technicznymi i organizacyjnymi aspektami realizacji procedur.

Ratownik medyczny jest pracownikiem podmiotów leczniczych, który jest uprawniony do udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym medycznych czynności ratunkowych, szczególnie w sytuacjach nagłego zagrożenia zdrowia lub życia. Jego zadaniem jest udzielanie sprawnej, szybkiej i profesjonalnej pomocy ratowniczej osobom, których zdrowie lub życie jest zagrożone. W przypadku wypadków lub katastrof do ratownika medycznego należy przybycie na miejsce wezwania, zabezpieczenie go, aby uniknąć większej liczby ofiar, ocena stanu zdrowia poszkodowanych oraz stopnia ciężkości urazów, udzielenie pierwszej pomocy, podtrzymywanie funkcji życiowych i opieka w trakcie transportu do szpitala. W razie potrzeby ratownik medyczny pomaga w organizowaniu ewakuacji z miejsc zagrożenia, wspomaga ekipy ratownicze, w przypadku wystąpienia stanów nagłych

ocenia stan pacjenta i może udzielać pomocy medycznej z użyciem specjalistycznego sprzętu i leków, które mogą być stosowane przez ratowników medycznych.

W opisie programu **2025/2026** podkreślono, że absolwent uzyskuje tytuł zawodowy **licencjata ratownika medycznego**, osiąga efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określone w aktualnym standardzie oraz jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zadań zawodowych z zachowaniem zasad etyki i uregulowań prawnych, a także do dalszego rozwoju w ramach uczenia się przez całe życie. Wskazano również, że profil kształcenia umożliwi kontynuację kształcenia na studiach II stopnia.

Możliwości zatrudnienia określone są w ustawie o Państwowym Ratownictwie Medycznym z 8 września 2006 r (Dz.U.2025.91). Program studiów WSZOZ na kierunku Ratownictwo Medyczne pozwala na przygotowanie profesjonalistów w zakresie ratownictwa medycznego, którzy po ukończeniu studiów posiadają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do wykonywania zadań zawodowych ratownika. Podejmują je m. in. w:

- publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej świadczących usługi w zakresie ratownictwa medycznego np.: Pogotowie Ratunkowe, oddziały pomocy doraźnej, ambulatoria, izby przyjęć szpitali,
- Jednostkach Ratowniczo - Gaśniczych PSP, organizacjach społecznych i stowarzyszeniach o paramedycznym profilu ratowniczym (GOPR, TOPR, WOPR, PCK, Polski Związek Motorowy, ZHP, Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej),
- służbach interwencyjnych: wojsko, policja,
- ośrodkach szkoleniowych, szkołach lub samodzielnie prowadzą działalność szkoleniową dla firm i instytucji w ramach szkoleń BHP,
- wewnętrznych służbach ratowniczych zakładów produkcyjnych.

Absolwent będzie przygotowany do pracy między innymi w:

- Centrum Powiadamiania Ratunkowego szczebla powiatowego i regionalnego,
- powiatowych i wojewódzkich zespołach do spraw opracowania regionalnych planów zabezpieczenia kryzysowego,
- strukturach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego,
- charakterze instruktora pierwszej pomocy w: szkołach, jednostkach straży pożarnej, służbach ratowniczych i zakładach pracy o dużym ryzyku wypadkowości,
- służbach zajmujących się bezpieczeństwem i higieną pracy w zakładach przemysłowych,- charakterze koordynatora medycznego przy zabezpieczeniu imprez masowych,
- na stanowisku dyspozytora medycznego.

Do cech wyróżniających programu studiów na kierunku ratownictwo medyczne należą rozwiązania organizacyjne i dydaktyczne wzmacniające przygotowanie do wykonywania zawodu, utrzymane w obu cyklach kształcenia (**2024/2027** oraz **2025/2028**) oraz aktualizowane w związku ze zmianami standardów.

1. **Dominujący komponent praktyczny programu** W obu opisach programu wykazano spełnienie wymogów profilu praktycznego poprzez wysoki udział zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz praktyk zawodowych:
2. **Profilowanie kształcenia poprzez przedmioty do wyboru** W opisie programu wskazano przedmioty do wyboru w wymiarze 9,5 ECTS, umożliwiające profilowanie realizacji efektów uczenia się.

W protokole RW z 26.06.2024 r. udokumentowano zmianę zestawu przedmiotów do wyboru od roku 2024/2025 na wniosek studentów (rezygnacja z modułu bioterroryzmu i zastąpienie go przedmiotami o wyższej użyteczności praktycznej: „Leczenie bólu / Medyczne czynności ratunkowe z farmakoterapią”), wraz z wprowadzeniem odpowiednich zmian w planie studiów. (zał. 3.2 protokoły → RW_26.06.24)

3. **Systematyczne doskonalenie programu i narzędzi dydaktycznych, w tym sylabusów i literatury** W protokole RW z 26.06.2024 r. potwierdzono działania doskonalące obejmujące m.in. przegląd sylabusów, aktualizację literatury o najnowsze pozycje, opracowanie części sylabusów na nowo oraz wprowadzenie bardziej przejrzystego wzoru sylabusu uwzględniającego metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. (zał. 3.2 protokoły → RW_26.06.24)

<https://wszoz.edu.pl/downcat/sylabusy-2024-2025/>

<https://wszoz.edu.pl/downcat/sylabusy-2025-2026/>

4. **Udoskonalenie organizacji i dokumentowania kształcenia praktycznego (regulamin praktyk, dzienniczki), w tym uwzględnienie zaleceń PKA i nowych standardów** W protokole z 19.09.2024 r. wskazano opracowanie i przyjęcie nowych, bardziej przejrzystych dzienniczków zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, w których wyodrębniono efekty uczenia się dla poszczególnych form zajęć oraz uwzględniono zalecenia PKA; przyjęto również zaktualizowany regulamin praktyk. (zał. 3.2 protokoły → RW_19.09.24)

W protokole RW z 05.06.2025 r. potwierdzono dalszą aktualizację dzienniczków (obowiązujących od 2025/2026) w związku z nowymi standardami, w tym dostosowanie pod kątem efektów uczenia się i uwzględnienie nowych praktyk oraz wymagań podmiotów leczniczych. (zał. 3.2 R protokoły → W_05.06.25)

<https://wszoz.edu.pl/downcat/praktyki-zawodowe/>

5. **Rozwój bazy dydaktycznej dla praktycznych umiejętności** W protokole RW z 27.02.2025 r. ujęto uruchomienie nowej Pracowni Medycznych Czynności Ratunkowych, co stanowi dodatkowe wzmocnienie realizacji praktycznych elementów programu. (zał. 3.2 protokoły → RW_27.02.25)

Kluczowe efekty uczenia się dla kierunku ratownictwo medyczne są określone w trzech obszarach: **wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne** i pozostają zgodne ze standardami kształcenia przygotowującymi do wykonywania zawodu ratownika medycznego. W cyklu **2024/2027** program i efekty uczenia się odnoszą się do standardu obowiązującego dla tego cyklu (standard z 2019 r.), natomiast w cyklu **2025/2028** dokumentacja programu uwzględnia wymagania wynikające ze standardu po zmianach z 10.10.2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 1514), co oznacza aktualizację dokumentacji efektów (ogólnych i szczegółowych) oraz ich powiązań z grupami zajęć, planem studiów, praktykami zawodowymi i sylabusami.

W obu cyklach kształcenia efekty uczenia się są przedstawione w dokumentacji kierunku w postaci **ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się** oraz stanowią punkt odniesienia dla:

- konstrukcji planu studiów (powiązanie efektów z grupami zajęć i semestrami),
- doboru treści i metod dydaktycznych,
- sposobów weryfikacji efektów uczenia się w sylabusach,
- organizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

W cyklu **2025/2028** aktualizacja efektów uczenia się i ich powiązań z programem została powiązana z pracami wdrożeniowymi nad programem i sylabusami. <https://wszoz.edu.pl/ratownictwo-medyczne/efekty-uczenia-sie/>

Spójność programu studiów z efektami uczenia się zapewnia się poprzez powiązanie efektów kierunkowych z treściami i formami realizacji poszczególnych przedmiotów, a następnie ich **uszczegółowienie w sylabusach** z przypisaniem metod dydaktycznych oraz metod weryfikacji właściwych dla efektów w kategoriach **wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych**.

W opisie programu **2024/2025** wskazano, że weryfikacja stopnia osiągnięcia efektów uczenia się wymaga stosowania **zróżnicowanych form oceniania** adekwatnych do obszaru efektów oraz uwzględnienia organizacji procesu kształcenia i zastosowanych metod i form dydaktycznych (m.in. wykłady, ćwiczenia, seminaria, zajęcia praktyczne) Metody weryfikacji są dobierane przez prowadzącego tak, aby umożliwiały ocenę osiągnięcia efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (np. odpowiedzi ustne i pisemne, udział w dyskusji, zadania praktyczne, prace pisemne, projekty, prezentacje).

W opisie programu **2025/2026** doprecyzowano, że sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się w całym cyklu kształcenia są określane w sylabusach, przy czym: każdy semestr kończy się sesją egzaminacyjną, każdy przedmiot podlega egzaminowi lub zaliczeniu na ocenę, a warunkiem zaliczenia jest osiągnięcie wszystkich efektów ujętych w sylabusie co najmniej na poziomie progu zaliczeniowego. Jednocześnie wskazano, że weryfikacja efektów dla całego cyklu kształcenia następuje również w procesie dyplomowania.

W opisie programu **2025/2026** zamieszczono także przykładowe metody weryfikacji przypisane do kategorii efektów, w tym m.in. egzaminy pisemne, egzaminy praktyczne, OSCE/OSPE, Mini-CEX, DOPS, analiza przypadku, projekty/raporty, a w zakresie kompetencji społecznych m.in. esej refleksyjny, obserwację, ocenę 360° oraz samoocenę.

Spójność efektów uczenia się z programem oraz „przełożenie” ich na moduły i weryfikację wzmacniają działania doskonalące udokumentowane w protokołach: w protokole Rady Wydziału z 26.06.2024 r. wskazano opracowanie nowego wzoru sylabusu uwzględniającego metody weryfikacji efektów uczenia się (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) i przyjęcie założenia opracowania sylabusów według tego wzoru od roku 2024/2025. (zał. 3.2 protokoły → RW_26.06.24)

Z kolei w protokole RW z 19.09.2024 r. potwierdzono opracowanie nowych, bardziej przejrzystych **dzienników ćwiczeń, seminarium, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych**, w których wyodrębniono efekty uczenia się dla poszczególnych form zajęć oraz ujęto harmonogramy i rozszerzenia wybranych efektów; dokumenty te przyjęto uchwałą wraz ze zaktualizowanym regulaminem praktyk. (zał. 3.3 praktyki → Regul_Praktyk; Dzl_2526) Wprowadzono zmiany w regulaminie studiów (zał. 3.6 Uchwały → UchwałaS_4_24) obejmujących m.in. dostosowanie liczebności grup na zajęciach w pracowni MCR i w szpitalu do zaleceń PKA oraz modyfikacje rozdziału dotyczącego dyplomowania, w tym ujęcie części teoretycznej egzaminu w postaci testu jednokrotnego wyboru. (zał.3.2 protokoły → RW_19.09.24)

Koncepcja kształcenia na kierunku **ratownictwo medyczne** jest spójna z misją i celami strategicznymi Uczelni oraz jest realizowana poprzez program o dominującym komponencie praktycznym, ukierunkowanym na przygotowanie do wykonywania zawodu w warunkach właściwych dla systemu ratownictwa i ochrony zdrowia. Program i efekty uczenia się zostały opracowane i prowadzone w sposób zgodny ze standardami kształcenia właściwymi dla poszczególnych cykli:

2024/2025 (standard obowiązujący dla tego cyklu) oraz **2025/2026** (standard po zmianach z 10.10.2024 r.), co potwierdzają opisy programu i dokumentacja prac programowych. (zał. 2.1 programy)

Wykazano spełnienie wymagań profilu praktycznego (**udział zajęć kształtujących umiejętności praktyczne przekraczający 50% ECTS**) oraz spójność efektów uczenia się z planem studiów, praktykami i sylabusami, w tym stosowanie adekwatnych metod weryfikacji oraz doskonalenie narzędzi dokumentowania kształcenia praktycznego (regulamin praktyk, dzienniczki, wzór sylabusu). Jednocześnie udokumentowano mechanizmy aktualizacji programu, w tym modyfikacje przedmiotów do wyboru, wprowadzanie zmian wynikających z nowych standardów oraz działania doskonalące podejmowane na poziomie Rady Wydziału i Senatu.

<https://wszoz.edu.pl/misja-i-strategia/>

<https://wszoz.edu.pl/ratownictwo-medyczne/>

<https://wszoz.edu.pl/ratownictwo-medyczne/>

https://wszoz.edu.pl/wp-content/uploads/2014/04/PLAN-STUDIOW-2024_2025_.pdf

<https://wszoz.edu.pl/wp-content/uploads/2014/04/Plan-2025-2026.pdf>

<https://wszoz.edu.pl/ratownictwo-medyczne/>

Kryterium 2.

Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Od roku akademickiego 2025/2026 na kierunku Ratownictwo Medyczne równolegle realizowane są dwa programy studiów: dla semestrów wyższych według standardu z 2019 r. oraz dla pierwszego roku według standardu z 2024 r. Oba programy zachowują spójność z efektami uczenia się, profilem praktycznym oraz wymaganiami dotyczącymi liczby godzin, punktów ECTS i udziału kształcenia praktycznego. Konstrukcja programu, plany studiów i matryce efektów potwierdzają, że treści programowe są rozmieszczone sekwencyjnie - od nauk podstawowych i przedklinicznych, przez treści kliniczne i ratunkowe, po zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe i przygotowanie do egzaminu dyplomowego (zał. 2.1 programy -> program_24-27, program_25_28).

Treści programowe odpowiadają efektom uczenia się określonym dla kierunku oraz standardom kształcenia właściwym dla zawodu ratownika medycznego. Ich zgodność jest wykazywana na poziomie opisu programu, planu studiów, matryc efektów uczenia się oraz sylabusów, w których przyporządkowano treści, metody dydaktyczne i metody weryfikacji do zakładanych efektów. Rozwiązanie to zapewnia przejrzyste powiązanie: efekt uczenia się - przedmiot/moduł - forma zajęć - sposób weryfikacji (zał. 2.1 programy -> matryca_24-25, matryca_25_26; sylabusy_24_25, sylabusy_25_26).

Powiązanie treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się na kierunku **ratownictwo medyczne** jest zapewnione poprzez spójną konstrukcję programu studiów w układzie modułowym (grupy zajęć/przedmioty) oraz poprzez sekwencyjne rozmieszczenie treści w kolejnych semestrach zgodnie z zasadą stopniowania trudności i odpowiedzialności klinicznej: od treści bazowych (fundament wiedzy), poprzez treści kliniczne i ratunkowe (nabywanie umiejętności), do integracji i utrwalania kompetencji w ramach zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych, zakończonych etapem przygotowania do egzaminu dyplomowego. Układ ten odpowiada profilowi praktycznemu i umożliwia systematyczne osiągnięcie efektów uczenia się w kategoriach **wiedzy, umiejętności**

i **kompetencji społecznych**, a następnie ich weryfikację w warunkach rzeczywistych oraz symulowanych.

https://wszoz.edu.pl/wp-content/uploads/2014/04/PLAN-STUDIOW-2024_2025_.pdf

<https://wszoz.edu.pl/wp-content/uploads/2014/04/Plan-2025-2026.pdf>

W obu cyklach kształcenia (2024/2027 i 2025/2028) powiązanie treści z efektami uczenia się realizowane jest na czterech uzupełniających się poziomach:

1. **Poziom programowy (opis programu / plan studiów / grupy zajęć):** treści kształcenia są przypisane do przedmiotów i grup zajęć, rozmieszczone w semestrach oraz opisane w sposób umożliwiający wskazanie, które elementy programu odpowiadają za osiągnięcie efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
2. **Poziom narzędzi mapujących (matryca efektów uczenia się):** dokumentacja programu przewiduje formalne zestawienie powiązań efektów uczenia się z modułami/przedmiotami, co pozwala wykazać, gdzie i w jaki sposób efekty są osiągnięte i jak rozkłada się odpowiedzialność za ich realizację w toku studiów. W cyklu 2025/2026 wprost wskazano **matrycę efektów uczenia się** jako załącznik do opisu programu, co stanowi bezpośredni dowód istnienia uporządkowanego przypisania treści do efektów.
zał. 2.1 programy → 2.1 program cykl 24_27 → matryca_24_25
zał. 2.1 programy → 2.1 program cykl 25_28 → matryca_25_26
3. **Poziom przedmiotowy (sylabusy):** efekty uczenia się „programowe” są uszczegóławiane w sylabusach poprzez przypisanie treści kształcenia, metod dydaktycznych oraz metod weryfikacji efektów (z rozróżnieniem na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne). W dokumentacji działań doskonalących wskazano wdrożenie nowego wzoru sylabusu porządkującego powiązanie: treści → efekty → metody weryfikacji.
<https://wszoz.edu.pl/downcat/sylabusy-2024-2025/>
<https://wszoz.edu.pl/downcat/sylabusy-2025-2026/>
4. **Poziom praktyczny (zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe):** w kształceniu praktycznym powiązanie treści i efektów jest wykazywane poprzez dokumentację realizacji (dzienniczki, harmonogramy, zaliczenia), gdzie efekty uczenia się są przypisane do konkretnych aktywności i procedur wykonywanych przez studenta w środowisku klinicznym/przedszpitalnym. Rozwiązania te były ujednolicane i doskonalone poprzez wprowadzenie przejrzystych dzienniczków z wyodrębnieniem efektów dla form zajęć (ćwiczenia, seminaria, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe).
Regulamin praktyk zawodowych, dzienniczki zajęć praktycznych i praktyk zawodowych
<https://wszoz.edu.pl/downcat/praktyki-zawodowe/>

Czteropoziomowy mechanizm umożliwia wykazanie, że program nie tylko deklaruje efekty uczenia się, ale także zapewnia ich realizację w treściach oraz wdraża je w zajęciach i ocenianiu.

Spójność powiązania treści kształcenia z efektami uczenia się jest wzmacniana przez mechanizmy **WSZJK**, które obejmują monitorowanie programu, przeglądy sylabusów, doskonalenie narzędzi weryfikacji oraz aktualizację dokumentacji kształcenia praktycznego. W materiałach systemowych wskazano rolę zespołów odpowiedzialnych za doskonalenie programu, w tym za spójność efektów i ich powiązanie z treściami oraz metodami weryfikacji. Ponadto działania doskonalące (np. wdrażanie wzoru sylabusu, ujednolicanie dzienniczków) stanowią dowód, że powiązanie treści

z efektami nie ma charakteru wyłącznie deklaratywnego, lecz jest „utrzymywane” w działaniu poprzez procesy przeglądowe i korygujące. Działanie zespołu ds. programów nauczania opisane są szczegółowo w sprawozdaniu ww zespołu podsumowującym rok akademicki 2024/2025 (zał. 3.1 WSZJK → SPR_ZPROG_24_25)

Powyższe powiązanie treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się znajduje potwierdzenie w dokumentacji programów dla cykli **2024/2027** i **2025/2028** (opis programu, plan studiów, wykaz form zajęć, wykaz godzin/ECTS), w dokumentacji wdrożeniowej nowego standardu (zmiany w układzie programu oraz konieczność dostosowania sylabusów do nowych efektów) oraz w dokumentach doskonalenia organizacji kształcenia praktycznego (regulaminy praktyk, dzienniczki, harmonogramy).

Dobór metod kształcenia na kierunku ratownictwo medyczne jest podporządkowany osiągnięciu efektów uczenia się w trzech kategoriach: **wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych**, przy czym ze względu na charakter kierunku dominują metody umożliwiające rozwijanie umiejętności praktycznych, w tym działania w warunkach presji czasu, pracy zespołowej oraz kontaktu z pacjentem i otoczeniem. W dokumentacji programu dla cyklu 2024/2027 wskazano, że weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się wymaga stosowania zróżnicowanych form oceniania adekwatnych do obszarów efektów oraz odniesienia do organizacyjnej strony procesu kształcenia, w tym do metod i form dydaktycznych właściwych dla poszczególnych przedmiotów.

W opisie programu dla cyklu **2024/2025** wykazano stosowanie szerokiego zestawu metod i form dydaktycznych, obejmujących m.in. wykłady, ćwiczenia, seminaria oraz kształcenie praktyczne organizowane w sposób umożliwiający stopniowe przechodzenie od działań w warunkach kontrolowanych do działań w środowisku rzeczywistym. Szczególną cechą wyróżniającą programu jest akcent na metody praktyczne: w opisie programu podkreślono, że efekty praktyczne osiągnięte są poprzez zajęcia w pracowniach realizowane w formie scenariuszy symulacyjnych, a następnie w placówkach leczniczych, co ma zapewniać odpowiednie przygotowanie praktyczne studenta do pracy z pacjentem w warunkach realnych.

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia – określone zostały w opisie poszczególnych zajęć zawartych w sylabusach przedmiotów. (zał. 2.1 programy)

Weryfikacja i ocena osiągniętych przez studentów efektów uczenia się uwzględnia zarówno kontekst celów, jak i metody oraz formy kształcenia, a w swym zakresie przedmiotowym dotyczy wszystkich efektów uczenia się ujętych w kategoriach: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Przyjęta procedura weryfikacji i oceniania zakłada, iż:

- a) każdy semestr będzie się kończył sesją egzaminacyjną,
- b) każdy przedmiot zdefiniowany w harmonogramie studiów będzie podlegał egzaminowi lub zaliczeniu na ocenę,
- c) warunkiem dopuszczenia do egzaminu lub zaliczenia na ocenę jest zaliczenie przez studenta zajęć obowiązkowych przewidzianych niniejszym programem studiów,
- d) warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych w sylabusie przedmiotu na co najmniej poziomie progu zaliczeniowego,
- e) weryfikacja i ocena efektów uczenia się dla całego cyklu kształcenia określonego w efektach kierunkowych jest dokonywana w procesie dyplomowania studenta.

Stosowane są w szczególności następujące metody weryfikacji tych efektów:

1) **w zakresie wiedzy:** Egzamin ustny (niestandardyzowany, standaryzowany, tradycyjny, problemowy); Egzamin pisemny - student generuje / rozpoznaje odpowiedz (esej, raport; krótkie ustrukturyzowane pytania ISSQI; test jednokrotnego wyboru, test wielokrotnego wyboru IMCQI; test wielokrotnej odpowiedzi IMRQI; test dopasowania; test TIN (PIF); test uzupełniania odpowiedzi)

2) **w zakresie umiejętności:** Egzamin praktyczny; Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/; Mini-CEX (mini- clinical examination) ; Realizacja zleconego zadania; Projekt (np. raport, protokół itp.), prezentacja, analiza przypadku

3) **w zakresie kompetencji społecznych:** Esej refleksyjny; Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego; Ocena 360° (opinie nauczycieli, kolegów/koleżanek, pacjentów, innych współpracowników); Samoocena (w tym portfolio)

I. Sposoby weryfikacji efektów uczenia osiągniętych przez studenta w toku zajęć:

• odpowiedź pisemna • odpowiedź ustna • udział w dyskusji • zadanie praktyczne • praca pisemna • projekt • prezentacja • analiza przypadku

2. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w ramach pracy własnej poza zajęciami w celu przygotowania się do zajęć:

• referat • odpowiedź pisemna • odpowiedź ustna • udział w dyskusji • zadanie praktyczne • praca pisemna • projekt • prezentacja • kolokwium • raport z wykonanego projektu • port folio • esej

W odniesieniu do wykorzystania technik informacyjno-komunikacyjnych w procesie dydaktycznym dokumenty WSZJK wskazują działania ukierunkowane na podnoszenie kompetencji kadry i wykorzystanie narzędzi cyfrowych w kontakcie i pracy ze studentami. Uczelnia ze względu na swój praktyczny charakter kształcenia **nie wprowadza metod i technik kształcenia na odległość.**

Sylabusy są w sposób ciągły aktualizowane przez koordynatorów przedmiotów pod względem prowadzących zajęcia oraz aktualizacji literatury i dostosowane do nowego standardu. (zał. 2.1 programy)

Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi kierunkowymi efektami uczenia się i uwzględnia potrzeby rynku pracy. Przyporządkowanie treści programowych przypisanych poszczególnym przedmiotom do efektów uczenia się zapewnia realizację wszystkich założonych efektów uczenia się. Podstawę doboru treści programowych stanowiły przede wszystkim:

- określone dla programu efekty uczenia się (zał. 2.1 programy)
- rozwój dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty uczenia się, opinie kadry prowadzącej zajęcia oraz studentów, opinie interesariuszy zewnętrznych, dotyczące potrzeb rynku pracy a także potrzeby zdrowotne społeczeństwa.

**Liczba godzin zajęć i punktów ECTS w grupach zajęć
wg obydwu standardów obowiązujących na uczelni**

Grupy zajęć, w ramach których osiąga się szczegółowe efekty uczenia się wg standardu 2019	Grupy zajęć, w ramach których osiąga się szczegółowe efekty uczenia się wg standardu 2024	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Nauki podstawowe	A. Nauki przedkliniczne	250	16
B. Nauki behawioralne i społeczne	B. Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym	475	32
C. Nauki kliniczne	C. Nauki kliniczne	1690	81
D. Praktyki zawodowe	D. Praktyki zawodowe	960	36
E. Do dyspozycji uczelni	E. Do dyspozycji uczelni	300	15
Razem	Razem	3675	180

Przypisanie przedmiotów do grup zajęć, wymiar godzin i punktów ECTS przedstawia:

Opis programu 2024/2025 z planem studiów - załącznik do Uchwały nr 3/2024 Senatu WSZOZ TWP w Łomży z 28.06.2024 r. (zał. 3.6 uchwały → UchwałaS_3_24)

Opis programu 2025/2026 z planem studiów - załącznik do Uchwały nr 2/2025 Senatu WSZOZ TWP w Łomży z 16.06.2025 r. (zał. 3.6 uchwały → UchwałaS_2_25)

**Liczba godzin zajęć realizowanych poszczególnymi formami/metodami zajęć
standard 2019/standard 2024**

FORMA/METODA ZAJĘĆ	LICZBA GODZIN							RAZEM	ECTS
	W.	ĆW.	SEM.	Z.P.	P.Z.	P.W.	N.		
Rok 24/25 LICZBA GODZIN	705	1185	300	525	960	1175	2715	4850	180
Rok 25/26 LICZBA GODZIN	720	1115	335	545	960	1185	2715	4860	180

W. – wykłady, ĆW. – ćwiczenia, SEM. - seminaria, Z.P. – zajęcia praktyczne, P.Z. – praktyki zawodowe, N.- godziny z nauczycielem (kontaktowe), P.W.- praca własna studenta

W opisach programów wyszczególniono liczbę punktów ECTS uzyskanych przez studenta i liczbę godzin przypisanych poszczególnym grupom zajęć A-E. Program studiów i efekty uczenia się odnoszą się do charakterystyk Polskiej Ramy Kwalifikacji poziom - P6; Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 - 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218). Opracowany program studiów dla kierunku stwarza możliwość uzyskania zakładanych efektów uczenia się w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. <https://wszoz.edu.pl/ratownictwo-medyczne/efekty-uczenia-sie/>.

W ramach godzin do dyspozycji uczelni (300 godzin) grupa zajęć E, 15 pkt ECTS, w tym 200 godz. z grupy zajęć C i 100 godz. z grup zajęć A-B, zaplanowano zajęcia uzupełniające efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskane na bazie realizowanych przedmiotów z grup zajęć A, B, C, w tym zajęcia do wyboru treści kształcenia o łącznej liczbie

9,5 punktów ECTS, co stanowi określone w standardzie kształcenia min 5% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów zgodnie ze standardami.

Na podstawie obowiązującego standardu kształcenia ratowników medycznych z 2024 r. zawartego w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 października 2024 r. (Dz. U. poz. 1514), grupa „do dyspozycji uczelni” obowiązująca od cyklu 2025/2028, również przewiduje, że do dyspozycji uczelni pozostawia się nie mniej niż 300 godzin zajęć w programie i 15 ECTS.

Porównanie przedmiotów “do dyspozycji uczelni” w WSZOZ: 2024/2025 vs 2025/2026 (z ECTS)

Przedmiot (grupa E)	Standard 2019		Standard 2024		Status / uwagi
	24/2 5	ECTS 24/25	25/2 6	ECTS 25/26	
Pierwsza pomoc	✓	1	✓	1	bez zmian
Podstawy medycznych czynności ratunkowych	✓	1	✓	1	bez zmian
Organizacja ratownictwa medycznego w Polsce / Systemy ratownictwa medycznego na świecie	✓	1	✓	1	bez zmian
Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna / Sytuacja zdrowotna w Polsce i na świecie	✓	1	✓	1	bez zmian
Ratownictwo medyczne w urazach / Transport w intensywnej terapii	✓	0,5	✓	0,5	bez zmian
Kwalifikowana pierwsza pomoc	✓	0,5	✓	0,5	bez zmian
Profilaktyka PTSD / Zarządzanie kryzysowe	✓	1	✓	1	bez zmian
Gastroenterologia i zaburzenia odżywiania / Endokrynologia	✓	0,5	✓	0,5	bez zmian
Diagnostyka laboratoryjna / Współczesne metody diagnostyki	✓	0,5	✓	0,5	bez zmian
Leczenie bólu / Medyczne czynności ratunkowe z farmakoterapią	✓	1	✓	1	bez zmian
Uzależnienia i patologie społeczne / Zdarzenia niepożądane w medycynie ratunkowej	✓	1	✓	1	bez zmian
Badania fizykalne	—	—	✓	1	dodano w 2025/2026
Język migowy	✓	1	—	—	w 2025/2026 ujęty poza grupą E (w planie jako grupa B, 1 ECTS)

Programy praktyk zawodowych są zgodne z wytycznymi i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia. Praktyki zawodowe w liczbie 960 godzin, z podziałem na praktyki wakacyjne i praktyki śródroczne <https://wszoz.edu.pl/downcat/praktyki-zawodowe/>, którym przypisano 36 punktów ECTS, począwszy od semestru II do VI organizowane są dla wszystkich studentów przez koordynatora zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Uczelnia zapewnia studentom bazę kliniczną do realizacji kształcenia praktycznego. Uczelnia umożliwia odbycie praktyk w podmiotach, z którymi podpisano stosowne umowy i które zweryfikowano pod kątem zakresu działania umożliwiającego

studentowi zrealizowanie zakładanych efektów uczenia się <https://wszoz.edu.pl/downcat/praktyki-zawodowe/>.

Uczelnia posiada **umowy o współpracy w zakresie odbywania praktyk zawodowych** – aktualizowane aneksem w związku ze zmianami wynikającymi z nowego standardu z placówkami:

- Szpitalem Wojewódzkim im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży,
- Mazowieckim Szpitalem Specjalistycznym im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce,
- Szpitalem Powiatowym w Zambrowie Sp. z o.o,
- Stacją Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego Meditrans Ostrołęka. SPZOZ.
- Wojewódzką Stacją Pogotowia Ratunkowego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łomży. (zał. 3.4 umowy)

Na wniosek studenta koordynator zajęć praktycznych i praktyk zawodowych może wyrazić zgodę na indywidualne odbywanie praktyki zawodowej pod warunkiem podpisania porozumienia z podmiotem przyjmującym studenta oraz wskazania opiekuna w trakcie jej realizacji spełniającego kryteria doboru opiekuna do realizacji praktyk zawodowych na kierunku ratownictwo medyczne w WSZOZ (załącznik 3.1 WSZJK → SPR_ZPR2425). Merytoryczny nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni sprawuje koordynator zajęć praktycznych i praktyk zawodowych; m.in. akceptuje miejsce odbywania praktyk, dokonuje hospitacji praktyk.

Programy i terminy realizacji praktyk zharmonizowane są z procesem kształcenia i obowiązującymi aktami prawnymi. Szczegółowy harmonogram praktyk zawodowych znajduje się w opisach obydwu programów studiów, w dzienniczkach praktyk oraz na stronie internetowej <https://wszoz.edu.pl/downcat/praktyki-zawodowe/>

Praktyki zawodowe (grupa D)

Porównanie na podstawie planów studiów obowiązujących w WSZOZ: 2024/2025 oraz 2025/2026.

A. Praktyki wakacyjne

Miejsce praktyki	Standard 2019			Standard 2024			Status
	Semes tr	Godz.	ECT S	Semes tr	Godz.	ECT S	
Szpitalny Oddział Ratunkowy	II	168	6	II	156	6	zmiana godzin
Zespół Ratownictwa Medycznego	IV	168	6	IV	156	6	zmiana godzin
Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii	IV	164	6	IV	96	4	zmiana godzin i ECTS
Blok operacyjny	—	—	—	IV	96	4	dodano w 2025/2026
Oddział psychiatrii lub Izba przyjęć szpitala psychiatrycznego	—	—	—	II	30	1	dodano w 2025/2026

B. Praktyki śródroczne

Miejsce praktyki	Standard 2019			Standard 2024			Status
	Semestr	Godz.	ECTS	Semestr	Godz.	ECTS	
Oddział chirurgii	III	60	2	-	-	-	zastąpiono w 2025/2026
Oddział chirurgii ogólnej	-	-	-	V	30	1	zmiana (wymiar i semestr)

Oddział ortopedyczno-urazowy	V	50	2	V	30	1	zmiana wymiaru i ECTS
Oddział chorób wewnętrznych	III	50	2	II	30	1	zmiana (wymiar i semestr)
Szpitalny Oddział Ratunkowy SOR	V	100	4	VI	90	3	zmiana (wymiar, ECTS i semestr)
Oddział neurologii	VI	50	2	—	—	—	zastąpiono w 2025/2026
Oddział neurologii z pododdziałem udarowym	—	—	—	VI	30	1	dodano w 2025/2026
Oddział Kardiologii	VI	50	2	VI	30	1	zmiana wymiaru i ECTS
Oddział pediatrii	V	50	2	V	30	1	zmiana wymiaru i ECTS
Zespół Ratownictwa Medycznego	III	50	2	III	96	4	zmiana (wymiar i ECTS)
Dyspozytornia medyczna lub podmiot obsługujący WKRM	—	—	—	II	30	1	dodano w 2025/2026
Oddział Ginekologii i Położnictwa	—	—	—	VI	30	1	dodano w 2025/2026

w obu standardach łącznie 960 godzin / 36 ECTS

Praktyki zawodowe w jednostkach są prowadzone pod kierunkiem osób wykonujących zawód ratownika medycznego lub posiadających prawo wykonywania zawodu lekarza, lub pielęgniarki systemu, będących pracownikami podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w którym odbywa się praktyka. Dobór miejsc praktyk (zał. 3.3 praktyki → kryt_placówki) odbywa się zgodnie z ustalonymi kryteriami określonymi w załącznikach do Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (zał. 3.1 WSZJK → WSZJK_2025) Szczegółowy harmonogram praktyk publikowany jest dla danego roku akademickiego na stronie internetowej i w dzienniczkach praktyk (zał. 3.3 praktyki → harm_praktyk)

Każda praktyka ma opracowany sylabus, który zawiera te same elementy co sylabus do przedmiotu

<https://wszoz.edu.pl/downcat/sylabusy-2024-2025/>

<https://wszoz.edu.pl/downcat/sylabusy-2025-2026/>

Efekty uczenia się osiągnięte przez studenta w ramach praktyk zawodowych są zaliczane zgodnie z kryteriami oceniania i odnotowywane w dzienniczku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

W odpowiedzi na zalecenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej w roku akademickim 2024/2025 **dokonano aktualizacji Regulaminu praktyk zawodowych oraz wdrożono nowe dzienniczki zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.** Zmiany obejmowały m.in. doprecyzowanie zasad zaliczania praktyk realizowanych w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, wyodrębnienie efektów uczenia się dla poszczególnych form zajęć oraz wprowadzenie szczegółowych harmonogramów praktyk, <https://wszoz.edu.pl/downcat/praktyki-zawodowe/>

Celem praktyk zawodowych jest praktyczne wykorzystanie i poszerzenie przez studentów nabytej wiedzy i umiejętności zastosowania jej w rzeczywistych warunkach. Wykonywanie określonych zadań realizowanych w trakcie praktyk zawodowych umożliwi doskonalenie i pogłębienie wiedzy z zakresu nauk medycznych, w szczególności medycznych czynności ratunkowych wykonywanych w stanach

nagłego zagrożenia życia lub zdrowia u dorosłych i dzieci, niezależnie od ich przyczyny. Praktyki umożliwiają zdobycie podstawowego doświadczenia zawodowego niezbędnego w pracy ratownika medycznego oraz doskonalenia wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

Szczegółowe efekty uczenia się zdobywane w trakcie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych znajdują się w dzienniczku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

W programie 2024/2025 grupy zajęć powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, którym przypisano punkty ECTS przedstawiają dla obydwu standardów odpowiednie opisy programów (załącznik 2.1 programy), który wyszczególnia liczbę godzin przeznaczonych w ramach przedmiotów na zajęcia praktyczne (Z.P.) realizowane w placówkach ochrony zdrowia: 525 godzin - 21 ECTS realizowanych jest w placówkach medycznych jako „zajęcia praktyczne przy pacjencie” (Z.P.), 960 godz.- 36 ECTS stanowią praktyki zawodowe (P.Z.). Grupy zajęć powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS; 2425 godz. –106 ECTS, z czego 40 godzin – 5 ECTS przeznaczono na praktyczne przygotowanie do egzaminu dyplomowego. Łącznie **zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne stanowią 2425 godzin – 65,99 %, 106 ECTS - 58,89 %**, co jest zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów z dnia 27 września 2018 r. (Dz.U.2023.2787).

Od roku akademickiego 2025/2026 łącznie zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne stanowią 2430 godzin – 66, 12 % , 107 ECTS - 59,44 %, co jest zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów z dnia 27 września 2018r., Dz.U.2023.2787.

Tabela różnic – zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne

Pozycja	Standard 2019 (forma / godz. / ECTS)	Standard 2024 (forma / godz. / ECTS)	Typ zmiany	Uzasadnienie (opis programu)
Choroby zakaźne	ćw / 30 h / 2 ECTS	sem / 20 h / 1,5 ECTS	zmiana parametrów	Redukcja godzin i zmiana formy
Farmakologia i toksykologia kliniczna	ćw / 15 h / 1 ECTS	—	przekształcenie	Toksykologia wydzielona jako osobny moduł
Toksykologia kliniczna	—	sem / 10 h / 0,5 ECTS	nowy element	Nowy moduł zgodnie z nowym standardem
Choroby tropikalne	ćw / 20 h / 1 ECTS	sem / 15 h / 1 ECTS	zmiana parametrów	Zmiana formy przy zachowaniu ECTS
Medycyna taktyczna	ćw / 30 h / 1,5 ECTS	ćw / 20 h / 1 ECTS	zmiana parametrów	Zmniejszenie obciążenia godzinowego
Współpraca i komunikacja w zespole	—	ćw / 20 h / 1 ECTS	nowy element	Rozszerzenie kompetencji zespołowych
Zagrożenia epidemiologiczne i szczepienia ochronne	—	sem / 10 h / 0,5 ECTS	nowy element	Nowy komponent epidemiologiczny

Badania fizykalne (E)	—	ćw / 20 h / 1 ECTS	nowy element	Wydzielony moduł praktyczny
Leczenie bólu / MCR z farmakoterapią	—	sem / 10 h / 0,5 ECTS	nowy element	Moduł do wyboru o mniejszym wymiarze

W latach akademickich 2024/2025 i 2025/2026 uczelnia prowadziła **działania modernizacyjne programu studiów Ratownictwo Medyczne** ukierunkowane na wzmocnienie profilu praktycznego, zapewnienie spójności programu z efektami uczenia się oraz podniesienie rzetelności weryfikacji efektów. W 2024/2025 wdrożono rozwiązania organizacyjne odpowiadające zaleceniom PKA w obszarze zajęć praktycznych i symulacyjnych, w tym ograniczenie liczebności grup oraz systematyczne monitorowanie organizacji zajęć (harmonogramy, liczebności, obsada dydaktyczna) w ramach cyklu WSZJK, prac Rady Wydziału i Senatu. Jednocześnie prowadzono weryfikację spełniania parametrów profilu praktycznego na bazie danych z opisu programu, co umożliwiło kontrolę zgodności programu z wymaganiami standardowymi. W obszarze praktyk zawodowych w 2024/2025 dokumentowano realizację praktyk w podmiotach systemu PRM i ochrony zdrowia, sposób organizacji i zaliczania oraz transparentność zasad (w tym obowiązek zapoznania studentów z regulaminami i potwierdzanie tego faktu podpisem). W 2025/2026 kontynuowano modernizację poprzez wdrożenie programu oraz aktualizację sylabusów i powiązań efektów, a także uruchomienie narzędzi ankietowych WSZJK pozwalających gromadzić dane do cyklicznych przeglądów. W odniesieniu do praktyk wprowadzono na 2025/2026 nowe dzienniczki (dla ćwiczeń, seminariów, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych) wraz z kartą oceny oraz harmonogramem praktyk (semestr i terminy), przekazane studentom po uprzednim zapoznaniu ich z regulaminami i z potwierdzeniem podpisem. Działania te wzmacniają weryfikowalność kształcenia praktycznego oraz spójność programu, efektów i ich weryfikacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Opracowano na podstawie dokumentów: Uchwała Prezydium PKA nr 730/2024, Sprawozdanie WSZJK 2024/2025, Regulamin Studiów 2025, arkusza przypisania na rok akademicki 2025/2026, Protokół Rady Wydziału (19.12.2025).

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię
1.	Realizacja zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w tym ćwiczeń w warunkach	Uczelnia wdrożyła limit liczebności grup na ćwiczeniach i zajęciach praktycznych (w tym symulacyjnych) poprzez zmiany w Regulaminie Studiów oraz monitoring harmonogramów i obsady dydaktycznej w ramach WSZJK. W arkuszu przypisań na rok akad. 2025/2026 potwierdzono podział na grupy na poszczególnych semestrach.

	<p>symulowanych, w grupach studenckich nie większych niż 8 osób.</p>	<p>Semestr II:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Medycyna ratunkowa – Podstawy medycznych czynności ratunkowych – Ratownictwo medyczne w urazach – Kwalifikowana pierwsza pomoc - Medyczne czynności ratunkowe <p>Semestr III:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Medyczne czynności ratunkowe – Medycyna ratunkowa <p>Semestr IV:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Medyczne czynności ratunkowe – Medycyna ratunkowa – Procedury ratunkowe przedszpitalne <p>Semestr V:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Medyczne czynności ratunkowe – Medycyna ratunkowa <p>Semestr VI:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Medyczne czynności ratunkowe – Medycyna ratunkowa – Kardiologia <p>Działania zapobiegawcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stały nadzór nad liczebnością grup w harmonogramach, – hospitacje zajęć, – bieżąca korekta obsady dydaktycznej i organizacji pracowni, – wdrażanie limitu osób jako standardu systemowego WSZJK.
2.	<p>Prowadzenie zajęć praktycznych w podmiotach leczniczych w grupach studenckich nie większych niż 8 osób, z zapewnieniem bezpieczeństwa studentów i pacjentów.</p>	<p>W ramach działań naprawczych uczelnia wprowadziła i monitoruje ograniczenie liczebności grup studenckich dla zajęć praktycznych realizowanych w podmiotach leczniczych.</p> <p>Wdrożone rozwiązania organizacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpowiedzialność za nadzór przypisano Koordynatorowi zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz zespołom WSZJK. <p>Działania zapobiegawcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> – okresowa weryfikacja liczebności grup
3.	<p>Wdrożenie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości w przyszłości.</p>	<p>Uczelnia włączyła zalecenia PKA do mechanizmów Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) i prowadzi ich bieżące monitorowanie.</p> <p>Działania systemowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrożono procedurę działań korygujących i zapobiegawczych, - zalecenia PKA są analizowane na posiedzeniach Rady Wydziału, Senatu oraz w sprawozdaniach zespołów WSZJK, <p>Działania zapobiegawcze (ciągłe):</p> <ul style="list-style-type: none"> - coroczny przegląd organizacji zajęć kształtujących umiejętności praktyczne,

Kryterium 3.

Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wymagania wobec kandydatów na kierunek ratownictwo medyczne są spójne z koncepcją kształcenia i zakładanymi efektami uczenia się, ponieważ obejmują zarówno warunki formalne przyjęcia, jak i oczekiwane predyspozycje niezbędne do realizacji kształcenia praktycznego oraz wykonywania zawodu w warunkach stresu i odpowiedzialności za bezpieczeństwo pacjenta. Zasady naboru na rok akademicki 2025/2026 zwiera Uchwała Nr 2/2024 Senatu Wyższej Szkoły Zawodowej Ochrony Zdrowia Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Łomży z dnia 28.06.2024 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji oraz formy studiów na rok akademicki 2025/2026.

Uczelnia zapewnia **publiczny i przejrzysty dostęp do informacji rekrutacyjnych**, w tym do sposobu zgłoszenia i rejestracji kandydata. Rekrutacja jest realizowana z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych (system rekrutacyjny), co wzmacnia transparentność, ułatwia kandydatom dostęp do procedur oraz ogranicza ryzyko błędów formalnych.

- Formularz rekrutacyjny online (dostęp publiczny): <https://wszoz.edu.pl/kandydaci-formularz-rekrutacyjny/>
- Uchwały rekrutacyjne Senatu (2024/2025 i 2025/2026) (zał. 3.6 Uchwały → UchwałaS_1_23; UchwałaS_2_24)
- „Zasady i tryb przyjmowania na studia 2025/2026” <https://wszoz.ssdip.bip.gov.pl/zasady-i-tryb-przyjmowania-na-studia/zasady-przyjmowania-na-studia.html>

Postępowanie rekrutacyjne zostało opisane jako sekwencja działań obejmująca:

- (1) rejestrację na studia,
- (2) złożenie dokumentów,
- (3) postępowanie kwalifikacyjne
- (4) wydanie decyzji o przyjęciu i wpisie na listę studentów.

Rejestracja kandydatów prowadzona w formie elektronicznej na stronie uczelni zapewnia standaryzację zbierania danych oraz możliwość obsługi kandydata w sposób uporządkowany i powtarzalny.

Wymagania formalne (w tym komplet dokumentów) są jednoznacznie wskazane w dokumentach rekrutacyjnych. Kandydat składa dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełnienia warunków przyjęcia oraz do przeprowadzenia procesu wpisu na listę studentów.

Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia składa w biurze rekrutacji następujące dokumenty:

- a) wydrukowany i podpisany formularz rekrutacyjny
- b) świadectwo dojrzałości oryginał lub odpis,
- c) kolorowe zdjęcie o wymiarach 35x45 oraz dodatkowo to samo zdjęcie w wersji elektronicznej o wymiarach 20 mm x 25 mm w rozdzielczości co najmniej 300 dpi,
- d) orzeczenie lekarza medycyny pracy stwierdzające brak przeciwwskazań do podjęcia studiów na wybranym kierunku,
- e) wypis z dowodu osobistego,
- f) dowód wniesienia opłaty za postępowanie związane z przyjęciem na studia.

Postępowanie kwalifikacyjne obejmuje sprawdzenie dokumentów pod względem spełnienia wymogów formalnych, a w razie potrzeby – rozmowę kwalifikacyjną (decyzję w tym zakresie podejmuje Dziekan).

W rekrutacji 2025/2026 wprowadzono i doprecyzowano elementy weryfikacyjne adekwatne do specyfiki kierunku Ratownictwo Medyczne, w szczególności:

- określenie pierwszeństwa przyjęcia w oparciu o wyniki egzaminu maturalnego (biologia i chemia, a następnie fizyka/matematyka oraz język obcy),
- test sprawnościowy (zaliczenie/niezaliczenie) o zdefiniowanych parametrach (bieg: 500 m dla kobiet i 1000 m dla mężczyzn w czasie do 5 minut), wraz z określeniem kryteriów zwolnienia (np. bardzo dobra ocena z wychowania fizycznego).
- zwolnienie: kandydaci z oceną bardzo dobrą z wychowania fizycznego na świadectwie ukończenia szkoły średniej lub na podstawie innego zaświadczenia

Z perspektywy jakości kształcenia rozwiązania te wzmacniają dopasowanie profilu kandydata do wymagań programu, w tym do komponentu kształcenia praktycznego.

Decyzję o przyjęciu albo nieprzyjęciu na studia podejmuje Dziekan Wydziału. Kandydatowi przysługuje odwołanie do Rektora w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji. Podstawą odwołania może być wyłącznie wskazanie naruszenia warunków i trybu rekrutacji. Decyzja Rektora po rozpatrzeniu odwołania ma charakter ostateczny. Wyniki postępowania rekrutacyjnego są jawne, co stanowi element transparentności procesu oraz równego traktowania kandydatów.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się ma charakter ciągły i jest realizowana zarówno na poziomie przedmiotów i na poziomie całego programu studiów. Spójność weryfikacji w toku studiów z weryfikacją końcową zapewnia Regulamin dyplomowania, który wskazuje, że egzamin dyplomowy służy ocenie osiągnięcia efektów uczenia się założonych w programie kształcenia zgodnym ze standardem kształcenia dla ratownika medycznego.

Zaliczenie semestru i roku studiów jest konsekwencją spełnienia wymogów programu studiów – uzyskania zaliczeń z przedmiotów, zrealizowania i zaliczenia zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych, a także osiągnięcia wymaganej liczby punktów ECTS. Realizacja i zaliczenia są odzwierciedlone w dokumentacji toku studiów (wpisy w KOOS, indeksach, protokołach). Uczelnia przewiduje możliwość indywidualizacji przebiegu studiów (np. IOS/IPZ) w sytuacjach uzasadnionych, przy zachowaniu pełnych wymagań programowych i zakładanych efektów uczenia się. Szczegółowe zasady zaliczenia przedmiotów zawiera &17 Regulaminu studiów przyjęty Uchwałą Nr 7/2024 Senatu Wyższej Szkoły Zawodowej Ochrony Zdrowia Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Łomży z dnia 13.12.2024 r. w sprawie zmiany regulaminu studiów (zał. 3.6 Uchwały → UchwałaS_7_24). Regulamin na mocy uchwały obowiązuje od 1.10.2025. <https://wszoz.ssdip.bip.gov.pl/regulamin-studiow/regulamin-studiow-wszoz.html>

Zasady dyplomowania zostały określone w Regulaminie dyplomowania WSZOZ 2025 (przyjętym Uchwałą nr 10/2025 Senatu WSZOZ TWP w Łomży z dnia 29.09.2025 w sprawie zmiany regulaminu dyplomowania (zał.3.6 uchwały → UchwałaS_10_25) Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest w szczególności: zaliczenie wszystkich przedmiotów i praktyk przewidzianych w programie studiów, uzyskanie co najmniej 180 ECTS oraz rozliczenie zobowiązań wobec uczelni (m.in. opłaty, biblioteka).

Na kierunku Ratownictwo Medyczne w WSZOZ nie obowiązuje wymóg złożenia pracy licencjackiej. **Egzamin dyplomowy** na kierunku ratownictwo medyczne ma strukturę teoretyczno-praktyczną: obejmuje część teoretyczną (test) oraz część praktyczną realizowaną w warunkach symulowanych.

Regulamin określa zasady zaliczania, progi minimalne oraz konsekwencje niezaliczenia części teoretycznej (niedopuszczenie do części praktycznej). Dokumentowanie przebiegu egzaminu obejmuje protokoły (indywidualne i zbiorcze) oraz załączniki (np. test, karta odpowiedzi) przechowywane w teczce aktowej studenta; student ma prawo wglądu do dokumentacji w określonych ramach organizacyjnych. Regulamin precyzuje również skalę ocen ECTS, zasady obliczania wyniku na dyplomie (w tym średnią ważoną) oraz przesłanki i tryb przyznania dyplomu z wyróżnieniem. Nad procesem dyplomowania czuwa Zespół ds. dyplomowania, który roczny cykl swojej pracy podsumowuje w sprawozdaniu (zał. 3.1 WSZJK → SPR_ZDYPL_24_25)

Uczelnia prowadzi ciągle **doskonalenie procesu rekrutacji** na kierunek ratownictwo medyczne, traktując rekrutację jako proces jakościowy wpływający na dopasowanie profilu kandydatów do wymagań kształcenia oraz na ograniczanie ryzyka rezygnacji w pierwszym roku studiów. Doskonalenie ma charakter systemowy – jest realizowane w cyklu analiz i działań wdrożeniowych, a jego podstawę stanowią coroczne uchwały rekrutacyjne Senatu, narzędzia elektroniczne oraz wnioski z analiz WSZJK (w tym analiz ankiet i rezygnacji).

W latach 2024/2025–2025/2026 doskonalenie procesu rekrutacji obejmowało w szczególności:

- standaryzację i usprawnienie obsługi kandydata (rekrutacja online),
- doprecyzowanie kryteriów kwalifikacji i pierwszeństwa przyjęcia
- wprowadzenie elementu weryfikacji predyspozycji fizycznych (test sprawnościowy)
- wzmocnienie czytelności procedur i praw kandydata
- rozwiązania równościowe i eliminacja barier

Procesy rekrutacji, weryfikacji efektów uczenia się, zaliczania etapów studiów i dyplomowania są monitorowane w ramach WSZJK poprzez analizę danych jakościowych i ilościowych (m.in. ankiety, protokoły). W sprawozdaniach WSZJK odnotowuje się działania dotyczące zmian w rekrutacji oraz obszary dyplomowania, co stanowi dowód zarządzania procesami oraz ich doskonalenia (planowanie – wdrożenie – kontrola – doskonalenie).

Kryterium 4.

Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Polityka kadrowa na kierunku ratownictwo medyczne w WSZOZ TWP w Łomży jest prowadzona w sposób systemowy i **pozostaje bezpośrednio powiązana z realizacją programu studiów**, wymaganiami standardu kształcenia oraz działaniami naprawczymi podejmowanymi po ocenie programowej PKA. Dobór nauczycieli odbywa się z uwzględnieniem charakteru przedmiotu, form zajęć oraz potrzeby zapewnienia kształcenia praktycznego w warunkach odpowiadających specyfice zawodu ratownika medycznego. W dokumentacji WSZJK funkcjonuje odrębna procedura doboru nauczycieli akademickich, a projekt przypisania przedmiotów jest omawiany na Radzie Wydziału, co wzmacnia nadzór merytoryczny nad obsadą zajęć i pozwala reagować na potrzeby organizacyjne (w tym podział zajęć na grupy). (zał. 3.1 WSZJK → WSZJK_2025)

W protokołach Rady Wydziału i dokumentach WSZJK widoczny jest **wyraźny związek pomiędzy zapewnieniem jakości kształcenia a polityką kadrową**. W szczególności w roku akademickim 2025/2026 omówiono realizację procedur jakościowych obejmujących m.in. okresowe oceny nauczycieli, hospitacje, ankiety oceny nauczyciela oraz procedurę doboru nauczycieli akademickich,

równolegle z aktualizacją przypisania przedmiotów i analizą potrzeb kadrowych dla zajęć wymagających podziału na grupy.

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku ma zróżnicowany profil kwalifikacyjny odpowiadający strukturze programu studiów: przedmioty teoretyczne i ogólnomedyczne prowadzone są przez nauczycieli akademickich z przygotowaniem kierunkowym, natomiast przedmioty kliniczne i ratunkowe oraz zajęcia o wysokim udziale kształcenia praktycznego powierzane są osobom posiadającym doświadczenie zawodowe w ochronie zdrowia i ratownictwie medycznym. W praktyce oznacza to łączenie kompetencji akademickich z kompetencjami zawodowymi, co jest szczególnie istotne dla przedmiotów takich jak medycyna ratunkowa, medyczne czynności ratunkowe, procedury ratunkowe czy kardiologia.

Dokumenty wydziałowe potwierdzają, że przy obsadzie zajęć uwzględnia się nie tylko formalne kwalifikacje, ale również aktualność doświadczenia praktycznego. W działaniach podejmowanych po zaleceniach PKA podkreślano potrzebę weryfikacji kwalifikacji i stabilizacji kadry, a w protokołach odnotowano konkretne decyzje kadrowe dotyczące zatrudnienia lub ponownego zaangażowania osób prowadzących zajęcia kierunkowe.

Z analizy arkusza przyp_25_26 wynika, że w obsadzie dydaktycznej ujęto 39 osób prowadzących łącznie 102 pozycje przedmiotowo-formowe o łącznym wymiarze 3371 godzin dydaktycznych. Struktura godzin pokazuje dominację form praktycznych: ćwiczenia stanowią 1736 godzin, zajęcia praktyczne 610 godzin, seminaria 320 godzin, a wykłady 705 godzin. Taki rozkład jest spójny z profilem praktycznym kierunku oraz wymaganiami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu ratownika medycznego. (zał. 2.2 obsada zajęć).

Uczelnia wskazuje jako **podstawowy trzon kadry kierunku 6 wykładowców**, co ma znaczenie dla spełnienia wymogu obsady godzin przez nauczycieli zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy. Na podstawie przyjętego sposobu przypisania zajęć i roli tej grupy w realizacji kluczowych przedmiotów należy jednoznacznie wykazać, że nauczyciele zatrudnieni na pensum spełniają wymagane **kryterium realizacji co najmniej 50% godzin zajęć na kierunku** (zał. 2.2 obsada zajęć).

W arkuszu przypisań widoczna jest również wieloosobowa obsada kluczowych przedmiotów kierunkowych oraz rozdzielanie zajęć między grupy. Rozwiązanie to zwiększa wykonalność organizacyjną programu i pozwala utrzymać mniejsze grupy na zajęciach wymagających intensywnego treningu umiejętności praktycznych.

Dodatkowym potwierdzeniem takiego kierunku działań są zapisy protokołów Rady Wydziału: wcześniej wskazywano potrzebę zmniejszenia liczebności grup na zajęciach praktycznych, a następnie wdrożono podział roczników, uruchomiono kolejną pracownię MCR oraz podpisano wiążące umowy o współpracy w zakresie wykorzystania profesjonalnej pracowni (zał. 2.5 wyposażenie → um_MANS_mcr), co spowodowało również konieczność zwiększenia obsady dydaktycznej.

Rozwój i doskonalenie kadry są w uczelni osadzone w mechanizmach WSZJK i nie ograniczają się do jednorazowych decyzji kadrowych. W protokole Rady Wydziału z 19.12.2025 r. szczegółowo omówiono realizację procedur jakościowych związanych z pracą nauczycieli: okresowe oceny nauczycieli akademickich, hospitacje zajęć oraz ankiety studenckie oceny nauczyciela. (zał.3.2 protokoły → RW_19.12.25) Wskazano m.in. analizę aktualności ocen, wdrożenie nowego arkusza hospitacji zgodnie z uchwałą Senatu oraz harmonogram hospitacji na bieżący rok akademicki (zał. 3.1 WSZJK → harmon_hosp_25).

Zgodnie z przyjętym harmonogramem hospitacji na rok akademicki 2025/2026 odbyło się 5 hospitacji, a szczegółowa analiza odbytych hospitacji dostępna jest w załączniku (zał. 3.1 WSZJK → analiza_hosp_25). Przeprowadzona analiza potwierdza, że proces hospitacji nauczycieli akademickich

na kierunku ratownictwo medyczne był realizowany zgodnie z załącznikiem 4.2 do WSZJK oraz z uwzględnieniem zmian wprowadzonych Uchwałą Nr 9/2025 Senatu WSOZ TWP w Łomży, obowiązujących od 01.10.2025 r. (zał. 3.6 uchwały → UchwałaS_9_25) Oznacza to, że Uczelnia nie tylko prowadzi hospitacje zgodnie z procedurą jakościową, ale również wykorzystuje zaktualizowane i bardziej precyzyjne narzędzie dokumentacyjne, lepiej powiązane z efektami uczenia się i organizacją zajęć. (zał. 3.1 WSZJK → ark_hosp_25)

Wyniki hospitacji potwierdzają wysoki poziom jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych oraz zasadność wykorzystywania hospitacji jako jednego z podstawowych narzędzi okresowej oceny nauczycieli akademickich i doskonalenia jakości kształcenia. Zidentyfikowane uwagi mają charakter wyłącznie doskonalący i dotyczą głównie dalszego rozwijania aktywizujących metod nauczania. Całość dokumentacji wskazuje, że proces hospitacji w WSOZ TWP w Łomży jest spójny, uporządkowany i wykorzystywany w sposób zgodny z celami WSZJK.

W konsekwencji należy uznać, że hospitacje nauczycieli akademickich przeprowadzone w roku akademickim 2025/2026 stanowią wiarygodny dowód monitorowania jakości kształcenia na kierunku ratownictwo medyczne, a ich wyniki potwierdzają stabilnie wysoki poziom przygotowania dydaktycznego kadry oraz prawidłową realizację procesu kształcenia.

Na podstawie hospitacji oraz ankiet oceny pracy nauczycieli akademickich zgodnie z procedurą zawartą w WSZJK dokonano oceny pracy 4 nauczycieli akademickich.

Ważnym elementem doskonalenia kadry jest również systematyczna informacja zwrotna od studentów. W dokumentacji RW wskazano przygotowanie elektronicznych ankiet oceny nauczyciela akademickiego oraz ich powiązanie z procedurami WSZJK. Wprowadzenie elektronicznej ankietyzacji (Interankiety) opisano jako rozwiązanie zwiększające udział respondentów i wiarygodność wyników. Oznacza to, że rozwój kadry jest wspierany zarówno przez narzędzia formalnej oceny (okresowe oceny, hospitacje), jak i przez dane jakościowe i ilościowe pozyskiwane od studentów. Wyniki ankietyzacji studentów w zakresie oceny nauczycieli akademickich zostały zawarte w raporcie z monitorowania WSZJK, gdzie narzędziami monitorowania były ankiety zawarte w WSZJK. (zał. 3.1 zał. 3.1 WSZJK → monit_WSZJK)

W dokumentach uczelni widoczny jest także komponent szkoleniowo-organizacyjny: do protokołu z 19.12.2025 r. (zał. 3.2 protokoły → RW_19.12.25) załączono protokół ze szkolenia dotyczącego WSZJK, na którym przedstawiono główne założenia systemu i wzory dokumentacji. W praktyce wzmacnia to jednolitość standardów pracy dydaktycznej i dokumentacyjnej, a także ułatwia kadrze stosowanie aktualnych procedur jakościowych. (zał. 3.1 WSZJK → WSZJKszkol10.25)

Uczelnia wprost odniosła politykę kadrową do zaleceń wynikających z oceny programowej PKA. W dokumentach pokontrolnych wskazano potrzebę zwiększenia udziału godzin realizowanych przez kadrę stabilnie związaną z uczelnią oraz wzmocnienia weryfikacji kwalifikacji i doświadczenia praktycznego. W odpowiedzi, w latach 2024-2026 wdrażano rozwiązania organizacyjne obejmujące: aktualizację procedury doboru nauczycieli, bieżącą analizę potrzeb kadrowych przy podziale zajęć na grupy, zatrudnianie dodatkowych prowadzących dla nowych grup oraz aktualizację przypisań przedmiotów w trakcie roku akademickiego.

Działania są dokumentowane nie tylko w formie decyzji kadrowych, ale także w protokołach Rady Wydziału, Senatu oraz sprawozdaniach WSZJK, co pozwala wykazać ciągłość i monitorowalność procesu doskonalenia. Taki sposób prowadzenia polityki kadrowej jest zgodny z podejściem raportowym wymaganym w ocenie jakości kształcenia, ponieważ łączy planowanie obsady, ocenę nauczycieli, ankietyzację i działania korygujące w jeden spójny cykl jakości.

Kryterium 5.

Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Baza dydaktyczna, którą dysponuje WSZOZ TWP w Łomży zapewnia kształcenie na kierunku ratownictwo medyczne, jest dostosowana do specyfiki kierunku oraz do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów. WSZOZ dysponuje własną, infrastrukturą zapewniającą prawidłową realizację celów i efektów uczenia się oraz przygotowuje do wykonywania zawodu ratownika medycznego zgodnie z wymogami zawartymi w standardzie kształcenia dla kierunku ratownictwo medyczne.

W budynku przy ul. Mickiewicza 59 mieszczą się 2 sale wykładowe, każda o powierzchni ok. 40 m², dziekanat, rektorat, szatnia dla studentów oraz pomieszczenie socjalne dla nauczycieli i studentów. Jedno z pomieszczeń jest jednocześnie pracownią ćwiczeniową. Wykaz pomocy naukowych i modeli do nauki anatomii człowieka zawarto w załączniku (2.5 wyposażenie → wyposażenie_sale). Obie sale wyposażone są w sprzęt multimedialny, tj. projektor, laptop z oprogramowaniem biurowym. Budynek objęty jest przewodową i bezprzewodową siecią internetową, zapewniając wykładowcom oraz studentom bieżący dostęp do Internetu.

W budynku przy ul. Studenckiej 11 znajdują się dwie pracownie medycznych czynności ratunkowych. Każda z nich zajmuje powierzchnię około 50 m², oferując nowoczesne, funkcjonalne pomieszczenie. Wykaz sprzętu znajdującego się w pracowniach, będącego do dyspozycji studentów zawarto w załączniku (zał. 2.5 wyposażenie → wyposażenie_sale). Trzecia pracownia medycznych czynności ratunkowych z której korzystają studenci WSZOZ TWP od roku akademickiego 2025/2026 znajduje się w siedzibie Międzynarodowej Akademii Nauk Stosowanych w Łomży przy ul. Studenckiej 19. Umowa dotycząca użyczenia ww. pracowni stanowi załącznik 2.5 wyposażenie → um_MANS_mcr. Wykaz sprzętu znajdującego się w tej pracowni, będącego do dyspozycji studentów zawarto w załączniku do umowy.

W przypadku przyjęcia na studia osoby z niepełnosprawnościami uczelnia posiada podpisaną umowę ze Szpitalem Wojewódzkim w Łomży na podstawie której zajęcia mogą być prowadzone w tamtejszej sali wykładowej, a inne zajęcia wg harmonogramu studiów odbywają się w salach dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami. (zał. 3.4 umowy → um_szp_niepełn)

Infrastrukturę kliniczną tworzą: podmioty lecznicze, z którymi uczelnia podpisała umowy o współpracy w zakresie realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz aneksu uaktualniającego umowy w zakresie wprowadzonych zmian w standardzie kształcenia. W zakresie kształcenia praktycznego WSZOZ TWP współpracuje ze Szpitalem Wojewódzkim im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży, Wojewódzką Stacją Pogotowia Ratunkowego w Łomży, Meditrans Ostrołęka SPZOZ Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego, Mazowieckim Szpitalem Specjalistycznym w Ostrołęce im. dr Józefa Psarskiego, Szpitalem Powiatowym w Zambrowie Sp. z o.o. <https://wszoz.edu.pl/downcat/praktyki-zawodowe/> (zał. 3.4 umowy).

Zajęcia praktyczne z przedmiotu medycyna sądowa odbywają się w pomieszczeniach Zakładu Patomorfologii i Profilaktyki Onkologicznej w Łomży na podstawie bezterminowej umowy (zał. 3.4 umowy → INF_patomorf)

Zajęcia sprawnościowe z elementami ratownictwa specjalistycznego odbywają się na sali gimnastycznej I Liceum Ogólnokształcącego, z którym uczelnia ma podpisaną stosowną umowę (zał. 3.4 umowy → INF_1lo_25_26).

Uczelnia korzysta z profesjonalnej **pracowni komputerowej** w Zespole Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących nr 5 w Łomży, z którym ma podpisaną stosowną umowę (załącznik 3.4 umowy → INF_MECH_25_26). Pracownia spełnia wymagania niezbędne do realizacji celów określonych w programie studiów, zapewnia osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Opis wyposażenia pracowni został opisany także we wspomnianym wyżej sprawozdaniu z działania WSZJK zał. 3.1 WSZJK → SPR_WSZJK_24_25 oraz w załączniku 2.5 wyposażenie → wyposaż_sale.

Jakość infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia została oceniona przez studentów w ankiecie ewaluacyjnej pozytywnie (zał. 3.5 ankiety → ank_ewaluacyjna). Działaniem doskonalącym był przegląd sieci internetowej w budynku uczelni.

Studenci mają możliwość **korzystania z zasobów Biblioteki** (czytelni) WSZOZ TWP przy ul. Studenckiej 11 w Łomży.

Zgodnie z uchwałą nr 730/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w odniesieniu do kryterium 5 - zaleceń dotyczących modernizacji biblioteki i czytelni, w tym również dla osób z niepełnosprawnościami poczyniono zmiany zgodnie z przyjętym harmonogramem (zał 2.5 wyposażenie → harm_moder_bibl).

W okresie maj 2024 r. – 30 września 2025 r. biblioteka została przeniesiona z pomieszczenia przy ul. Mickiewicza 59 do pomieszczenia znajdującego się w budynku przy ul. Studenckiej 11, gdzie znajdują się także dwie pracownie medycznych czynności ratunkowych. Nowe pomieszczenie biblioteki w którym umiejscowiona jest również czytelnia ma około 20 m² i znajduje się na parterze budynku. Przy wejściu do budynku i wejściu do pomieszczenia biblioteki nie ma żadnych barier architektonicznych uniemożliwiających poruszanie się osobom niepełnosprawnym. W bibliotece obok regałów z książkami znajdują się stoliki i krzesła oraz dwa laptopy z dostępem do Internetu i drukarkę. Działania w tym zakresie zostały podsumowane w raporcie z modernizacji biblioteki (zał 2. 5 wyposażenie → rap_moder_bibl)

Księgozbiór biblioteki WSZOZ TWP w Łomży dostępny jest dla wszystkich studentów i pracowników Uczelni. W wyniku poczynionych zakupów oraz darowizn księgozbiór biblioteki powiększył się o kilkadziesiąt pozycji książkowych z zakresu medycyny i nauk przyrodniczych. Szczegółowy wykaz tych książek zawiera księga inwentarzowa księgozbioru. Książki z pozycji od 2593 do 2642 nabyto w okresie którego dotyczy raport. (zał 2. 5 wyposażenie → ks_inw_bibl)

Na zbiory biblioteki składają się pozycje: z dziedziny medycyny i nauk pokrewnych, z dziedziny pedagogiki, psychologii i socjologii oraz do nauki/nauczania języków obcych. Na potrzeby uczelni zaprenumerowano czasopisma: „Medycyna Praktyczna” i “Na ratunek”. Biblioteka gromadzi kserokopie publikacji naukowo-dydaktycznych pracowników uczelni i pozycje książkowe dokumentujące ich osiągnięcia naukowo-dydaktyczne <https://wszoz.edu.pl/publikacje/> Adres e-mailowy Uczelni został dodany do listy e-mailowej Wirtualnej Biblioteki Nauki [WBN] w ramach której udostępniane są pełno tekstowe bazy książek i czasopism, co oznacza dostęp uczelni do ww. baz. Użytkownicy biblioteki WSZOZ mogą korzystać na prawach czytelnika z księgozbiorów innych bibliotek działających na terenie miasta, w tym Międzynarodowej Akademii Nauk Stosowanych w Łomży (zał.2.5 wyposażenie → um_MANS_bibl).

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	<p>Zaleca się, aby zapewnić odpowiednią bazę dydaktyczną w miejscu lokalizacji Uczelni, a także jednoznaczne określenie zasad organizacji zajęć symulacyjnych w Laboratorium Centrum Symulacji Medycznych w Suwałkach, w tym harmonogramu zajęć.</p>	<p>Zapewniono bazę dydaktyczną w lokalizacji Uczelni w Łomży: budynek przy ul. Studenckiej 11 (2 pracownie MCR) oraz budynek przy ul. Mickiewicza 59 (sale dydaktyczne, w tym sala ćwiczeniowa pełniąca funkcję pracowni anatomicznej). Dodatkowo wykorzystywana jest pracownia MCR w MANS w Łomży przy ul. Studenckiej 19 (w sąsiedztwie bazy własnej).</p> <p>W zakresie zajęć symulacyjnych: w dniu 11.07.2024 zawarto umowę z CSM Suwałki, natomiast w grudniu 2024 Uczelnia otrzymała informację telefoniczną o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem od 01.01.2025. Dla zapewnienia ciągłości kształcenia przyjęto rozwiązanie organizacyjne polegające na przeniesieniu realizacji zajęć do bazy w Łomży (z uwzględnieniem organizacji studiów niestacjonarnych oraz pracujących studentów).</p> <p>Informacja o zakończeniu współpracy z CSM oraz organizacji zajęć symulacyjnych (Kryterium 5) została przedstawiona i przyjęta do wiadomości na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 11.12.2024 r. (zał. 3.2 protokoły →RW_11.12.24)</p> <p>Podpisano list intencyjny z Międzynarodową Akademią Nauk Stosowanych w Łomży w zakresie udostępniania przez MANS wyposażenia i pracowni Centrum Symulacji od dnia 01.10.26 (zał. 3.4 umowy → list_int_CSMANS)</p>
2.	<p>Zaleca się wyposażenie specjalistycznych pracowni medycznych czynności ratunkowych (aktualnie posiadanej oraz drugiej - planowanej do uruchomienia w ramach bazy własnej Uczelni) w symulatory i trenażery w liczbie umożliwiającej jednoczesne ćwiczenie studentów na więcej niż dwóch stanowiskach, co zapewni wielokrotność powtórzeń procedur obowiązujących w systemie ratownictwa medycznego.</p>	<p>Systematycznie doposażono pracownie MCR w symulatory i trenażery oraz zapewniono możliwość pracy na wielu stanowiskach jednocześnie. W pracowni MCR (ul. Studencka 11) znajduje się m.in.: 3 fantomy Mega Sim Pad (dorosły) + 1 fantom pediatryczny SIM Pad, 5 Basic Buddy, fantomy BLS (dorosły/dziecko/niemowlę)</p> <p>Sprzęt został uzupełniony również poprzez umowy użyczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprzęt szkoleniowy na podstawie umowy z firmą Usługi Medyczne Grzegorz Olszewski (zał. 2.5 wyposażenie → um_sprzet_olsz; sprz_udost_olsz) - wyposażenie udostępnione w ramach umowy korzystania z pracowni MCR MANS w Łomży (zał. 2.5 wyposażenie → um_MANS_mcr) <p>Organizacja ćwiczeń przewiduje podział grup na stanowiska (rotacja stanowiskowa), co umożliwi jednoczesne ćwiczenie studentów na więcej niż dwóch stanowiskach oraz wielokrotne powtórzenia procedur zgodnie z wymaganiami systemu PRM.</p>

3.	Zaleca się ustalenie i realizację szczegółowego harmonogramu modernizacji biblioteki i czytelnicy wraz z określeniem środków finansowych przeznaczonych z budżetu Uczelni na ten cel dla zapewnienia użytkownikom warunków do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych, w formie tradycyjnej i cyfrowej, w tym również dla osób z niepełnosprawnościami.	<p>Ustalono i zrealizowano harmonogram modernizacji biblioteki i czytelnicy na rok akademicki 2024/2025 wraz z określeniem środków finansowych: m.in. zakup literatury (1900 zł) oraz laptopa do czytelnicy (700 zł); pozostałe działania realizowano bez kosztowo (meble, darowizny). (zał. 2.5 wyposażenie → harm_moder_bibl)</p> <p>W ramach modernizacji przeniesiono bibliotekę i czytelnicy do budynku przy ul. Studenckiej 11 (parter, brak barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami). Zapewniono miejsca do pracy (stoliki/krzesła) oraz 2 laptopy z dostępem do Internetu. (zał. 2.5 wyposażenie → rap_moder_bibl)</p> <p>Rozbudowano zasoby biblioteczne (zakupy i darowizny), zaprenumerowano czasopisma: "Medycyna praktyczna" i „Na ratunek”, utrzymano dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz możliwość korzystania z księgozbiorów innych bibliotek na podstawie porozumień.</p>
4.	Zaleca się wdrożenie działań naprawczych zapobiegających występowaniu ww. nieprawidłowości w przyszłości.	<p>Wdrożono rozwiązania systemowe zapobiegające powtórzeniu nieprawidłowości: Rada Wydziału monitoruje stopień spełniania zaleceń PKA oraz dostosowanie bazy do warunków osiągnięcia efektów uczenia się.</p> <p>Wprowadzono procedurę oceny i weryfikacji zasobów infrastruktury dydaktycznej i naukowej (Zarządzenie Dziekana nr 9/2024) oraz kartę monitorowania dostosowania bazy badawczo-dydaktycznej (wypełnianą raz w roku przed rozpoczęciem zajęć).</p> <p>Realizowane są działania korygujące i zapobiegawcze w WSZJK (procedura wprowadzona Zarządzeniem Rektora nr 7/2024 z 27.06.2024 r.), obejmujące bieżący monitoring, planowanie doposażeń i aktualizację rozwiązań organizacyjnych. (zał. 2.5 wyposażenie → karta_baza_25)</p>

Kryterium 6.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym stanowi **integralny element koncepcji kształcenia** na kierunku Ratownictwo Medyczne i jest prowadzona w sposób ciągły, systemowy oraz udokumentowany. Uczelnia współpracuje z podmiotami systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, podmiotami leczniczymi, służbami ratowniczymi oraz innymi instytucjami ochrony zdrowia, które pełnią rolę kluczowych interesariuszy zewnętrznych w procesie projektowania, realizacji i doskonalenia programu studiów.

Współpraca ta jest prowadzona również w ramach Rady Ekspertów WSZOZ TWP w Łomży, stanowiącej forum konsultacji programu studiów z interesariuszami zewnętrznymi. Na posiedzeniu Rady Ekspertów w dniu 03.04.2025 r. omówiono i zaopiniowano propozycje zmian programowych na kierunku Ratownictwo Medyczne w związku ze zmianą standardu kształcenia obowiązującą od jesieni 2024 r.; Rada wydała opinię pozytywną oraz sformułowała rekomendacje dotyczące m.in. spójności

dokumentacji programowej, wzmocnienia kształcenia praktycznego i symulacyjnego, standaryzacji oceniania kompetencji praktycznych oraz uporządkowania organizacji praktyk zawodowych i narzędzi ich oceny. Do dokumentacji prac programowych złożono również pisemne opinie interesariuszy zewnętrznych (prof. dr hab. n. med. Jerzego Roberta Ładnego – Konsultanta Krajowego w dziedzinie medycyny ratunkowej, Dyrektor PUP Elżbiety Teresy Olejniczak, dr n. o zdr. Jolanty Chylińskiej - Z-cy Dyrektora ds. Pielęgniarstwa w Szpitalu Wojewódzkim w Łomży , dr Eweliny Anny Potaś - Dyrektora Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Łomży), które potwierdzają znaczenie kierunku dla otoczenia społeczno - gospodarczego i rynku pracy. (zał. 3.2 protokoły → RE_03.04.25) Kontynuację współpracy i prac programowych potwierdza protokół posiedzenia Rady Ekspertów z dnia 12.02.2026 r. (zał. 3.2 protokoły → RE_12.02.26)

Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego SPZOZ w Łomży jest jednym z głównych partnerów kierunku. Współpraca obejmuje realizację zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, a także konsultacje dotyczące przygotowania studentów do pracy w zespołach ratownictwa medycznego. Z protokołów Rady Wydziału z lat 2024-2025 wynika, że wnioski zgłaszane przez praktyków WSPR dotyczyły m.in. potrzeby wzmocnienia kompetencji praktycznych studentów, dostosowania sekwencji przedmiotów klinicznych oraz doprecyzowania zasad dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych podczas praktyk zawodowych. W efekcie wprowadzono zmiany w organizacji zajęć praktycznych oraz zaktualizowano harmonogramy i dzienniczki praktyk.

Podmioty lecznicze, w których realizowane są zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe, aktywnie uczestniczą w procesie doskonalenia programu studiów. Opinie opiekunów praktyk oraz doświadczenia studentów są analizowane w ramach WSZJK. Na ich podstawie wprowadzono m.in. wzmocnienie treści z zakresu badania fizykalnego, farmakologii oraz postępowania w stanach nagłych, co znajduje odzwierciedlenie w modyfikacjach sylabusów i strukturze zajęć klinicznych.

Uczelnia rozwija współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym również poprzez **inicjowanie wspólnych przedsięwzięć o charakterze edukacyjno-naukowym**, ukierunkowanych na wzmocnienie kompetencji praktycznych studentów oraz transfer wiedzy pomiędzy środowiskiem akademickim, służbami ratowniczymi i lokalną społecznością. Przykładem jest planowana na jesień 2026 r. konferencja pt. „ratownictwo medyczne w ochronie ludności i obronie cywilnej - oczekiwania i wyzwania profesjonalnych służb powiatu łomżyńskiego”, organizowana wspólnie przez WSZOZ i Wojewódzką Stację Pogotowia Ratunkowego SPZOZ w Łomży.

W strukturze wydarzenia zaplanowano panel główny z udziałem służb (m.in. WSPR, PSP, Policja, Wojsko) oraz równoległe warsztaty z pierwszej pomocy (BLS + AED, krwotoki, urazy, zabezpieczanie rannych, symulacje zdarzeń masowych) prowadzone przez studentów WSZOZ pod nadzorem ratowników WSPR. Takie rozwiązanie stanowi przykład współpracy z pracodawcami i środowiskiem praktyków oraz wspiera realizację efektów uczenia się w obszarze umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, a także umożliwia pozyskanie informacji zwrotnej od służb i interesariuszy co do potrzeb kompetencyjnych absolwentów.

Wolontariat i działania charytatywne studentów jako element współpracy z otoczeniem społecznym. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmuje również aktywność studentów w formule wolontariatu i działań charytatywnych, które wzmocniają kompetencje społeczne (empatia, odpowiedzialność, praca zespołowa, organizacja działań) oraz budują relacje Uczelni ze społecznością lokalną i instytucjami. Przykładem jest inicjatywa Studenckiego Koła Naukowego Ratownictwa Medycznego polegająca na zbiorce środków na rzecz dzieci z Kliniki Pediatrii

Onkologii i Hematologii UDSK w Białymstoku. <https://wszoz.edu.pl/zbiorka-na-dzieci-z-kliniki-pediatrici-onkologii-i-hematologii-udsk-w-bialymstoku/>

Kolejnym przykładem jest akcja charytatywna „PEŁNA MISKA DLA SCHRONISKA” - przedstawiciele studentów przekazali schronisku dla zwierząt ARKA w Łomży karmę zebraną w ramach zbiórki (przekazanie: 9 stycznia 2026). <https://wszoz.edu.pl/akcja-charytatywna-pelna-miska-dla-schroniska/>

W ramach WSZJK uczelnia systematycznie analizuje wyniki ankiet pracodawców i studentów jako uczestników praktyk.

W semestrze zimowym roku akademickiego 2025/2026 przeprowadzono badanie opinii pracodawców na temat przygotowania absolwentów/praktykantów WSZOZ do pracy zawodowej. Respondenci reprezentowali podmioty współpracujące z uczelnią w obszarze praktyk i zatrudniania. Wyniki potwierdzają bardzo wysoką ocenę przygotowania praktycznego i kompetencji społecznych: umiejętności praktyczne wskazywano jako kluczowe, a kompetencje społeczne oceniano wyłącznie na poziomie 4–5. Wszyscy respondenci potwierdzili odbywanie praktyk przez studentów WSZOZ i zgodność zadań z kierunkiem studiów, a 67% deklaruje plan zatrudniania absolwentów w najbliższych latach. Jako obszar doskonalenia zidentyfikowano potrzebę wzmocnienia znajomości przepisów prawa; zaplanowano działania PDCA oraz weryfikację efektów w kolejnym cyklu badania. (zał. 3.5 ankiety → ank_pracodawcy)

W tym samym czasie roku akademickiego 2025/2026 przeprowadzono monitoring jakości praktyk zawodowych na kierunku Ratownictwo Medyczne z wykorzystaniem ankiety elektronicznej wśród studentów semestru 3 i 5 (łącznie 58 respondentów). Wyniki potwierdzają bardzo wysoką ocenę przebiegu praktyk w kluczowych obszarach: organizacji praktyk i pracy opiekunów, możliwości realizacji czynności i powiązania teorii z praktyką, przestrzegania etyki i tajemnicy zawodowej oraz respektowania praw pacjenta. Najwyżej oceniane miejsca realizacji praktyk stanowiły SOR oraz – na wyższym etapie kształcenia – zespoły ratownictwa medycznego, co wskazuje na dużą wartość środowisk o wysokiej dynamice klinicznej. Jednocześnie zidentyfikowano punktowy sygnał doskonalenia w obszarze klimatu społecznego/życzliwości personelu wobec studentów, co ujęto w planie działań PDCA (standaryzacja wdrożenia studenta, checklisty startowe, działania jakościowe w miejscach praktyk oraz weryfikacja efektów w kolejnym cyklu ankiet). (zał. 3.5 ankiety → ank_praktyki)

Wyniki ankiet studenckich potwierdzają trafność przyjętej koncepcji kształcenia oraz wskazują obszary wymagające dalszego doskonalenia organizacyjnego.

Proces doskonalenia programu studiów rozpoczyna się od systematycznego **pozyskiwania opinii interesariuszy zewnętrznych**, w szczególności pracodawców będących partnerami praktyk oraz członkami Rady Ekspertkiej. Pracodawcy jednoznacznie wskazali, że dominującym kryterium zatrudnienia absolwenta są umiejętności praktyczne, natomiast wśród obszarów wymagających dalszego wzmocnienia wymieniono znajomość przepisów prawa w ochronie zdrowia oraz kompetencje językowe w zakresie języka obcego specjalistycznego. **Wnioski płynące z ankiet pracodawców są analizowane** w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz przekazywane do prac Zespołu ds. Programów Nauczania i Rady Wydziału. Monitorowanie relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programów studiów realizowane jest w ramach WSZJK, a pozyskane opinie pracodawców i interesariuszy zewnętrznych stanowią podstawę do formułowania wniosków dotyczących doskonalenia programów studiów.

Zidentyfikowane potrzeby rynku pracy oraz wnioski WSZJK są przedmiotem obrad organów kolegialnych, co zapewnia formalne i transparentne **podejmowanie decyzji programowych**.

W protokole Rady Wydziału z dnia 26.06.2024 r. udokumentowano modyfikację oferty przedmiotów do wyboru w cyklu 2024/2025 w odpowiedzi na zgłaszane potrzeby (m.in. wniosek studentów dotyczący zastąpienia modułu „Bioterroryzm / działania medyczne w warunkach terroryzmu” treściami ocenianymi jako bardziej przydatne praktycznie - m.in. „Leczenie bólu” oraz „Medyczne czynności ratunkowe z farmakoterapią”). (zał. 3.2 protokoły → RW_26.06.24)

W protokole Rady Wydziału z dnia 27.02.2025 r. potwierdzono, że projekt programu studiów na rok akademicki 2025/2026 został skierowany do konsultacji (wskazano m.in.: Rada Ekspertów, studenci, wykładowcy), a wynikające z analizy potrzeb zmiany programowe obejmowały m.in. wprowadzenie przedmiotu „Badanie fizyczne”. (zał. 3.2 protokoły → RW_27.02.25)

Wyniki konsultacji programu z interesariuszami zewnętrznymi zostały udokumentowane w protokole posiedzenia Rady Ekspertów WSZOZ TWP w Łomży z dnia 03.04.2025 r., podczas którego Dziekan Wydziału dr Krystyna Brzozowska - Przychodzeń przedstawiła propozycję zmian programowych związanych z aktualizacją standardu. Rada Ekspertów przyjęła opinię pozytywną oraz wskazała rekomendacje wdrożeniowe (spójność opisu programu, efektów uczenia się i sylabusów, rozwój komponentu praktycznego/symulacyjnego, standaryzacja oceniania oraz uporządkowanie praktyk). Powyższe stanowi dodatkowy dowód udziału otoczenia społeczno-gospodarczego w projektowaniu i doskonaleniu programu studiów. (zał. 3.2 protokoły → RE_03.04.25)

Dodatkowo protokół Rady Wydziału z dnia 05.06.2025 r. dokumentuje przedstawienie i pozytywną opinię programu na rok 2025/2026 (w tym działania związane z dostosowaniem sylabusów do nowych efektów uczenia się), co stanowi dowód cyklicznego doskonalenia programu w odpowiedzi na aktualne wymagania systemowe i oczekiwania otoczenia zawodowego. (zał. 3.2 protokoły → RW_05.06.25)

Kryterium 7.

Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie jest **elementem strategii rozwoju WSZOZ TWP w Łomży** oraz koncepcji kształcenia, której filarem jest otwartość na współpracę międzynarodową, wymianę doświadczeń i podnoszenie jakości kształcenia poprzez kontakty z zagranicznymi instytucjami ochrony zdrowia i uczelniami.

W ramach umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku Ratownictwo Medyczne uczelnia rozwija stałą współpracę z zagranicznymi partnerami ochrony zdrowia, wykorzystując ją do wzbogacania treści programowych oraz kształtowania kompetencji studentów w zakresie działań w sytuacjach nadzwyczajnych. Przykładem jest współpraca Wyższej Szkoły Ochrony Zdrowia TWP w Łomży z MNCE „Zviahel Multidisciplinary Hospital” w obwodzie Żytomierskim, realizowana nieprzerwanie od 2014 r., a w październiku 2025 r. zaktualizowana poprzez zawarcie nowej umowy uwzględniającej uwarunkowania funkcjonowania podmiotu leczniczego w warunkach trwającego konfliktu zbrojnego. (zał. 3.4 umowy → um_ZVIAHEL)

Współpraca ta znajduje bezpośrednie odzwierciedlenie w procesie dydaktycznym, m.in. poprzez udział partnera zagranicznego w realizacji zajęć i przekazywanie studentom wiedzy opartej na praktyce

systemu ochrony zdrowia funkcjonującego w odmiennych warunkach organizacyjnych. W dniu 18.01.2026 r. zrealizowano webinarium pt. „Organizacja pracy szpitala w warunkach wojny”, przeprowadzone w ramach zajęć z zarządzania kryzysowego (semestr III) na kierunku Ratownictwo Medyczne. Inicjatorem wydarzenia był rektor WSZOZ dr Jan Bajno, a gospodarzem po stronie ukraińskiej – Dyrektor MNCE „Zviahel Multidisciplinary Hospital” (Borys Vasyl Mykolaiovych).

W spotkaniu uczestniczyli studenci i kadra WSZOZ oraz zaproszeni przedstawiciele kierunku pielęgniarstwo z Międzynarodowej Akademii Nauk Stosowanych w Łomży (na podstawie zał. 3.4 umowy → skill_MANS), co wzmocniło wymiar interdyscyplinarny i międzyinstytucjonalny przedsięwzięcia. Zakres merytoryczny webinarium obejmował praktyczne rozwiązania organizacyjne stosowane w szpitalu działającym w warunkach wojny, w tym zabezpieczenie łóżek dla poszkodowanych żołnierzy, utrzymanie ciągłości pracy w sytuacjach przerw w dostawie energii, rozwiązania w zakresie ogrzewania oraz zarządzanie infrastrukturą ochronną.

W trakcie prezentacji omówiono również funkcjonowanie specjalistycznego schronu dla około 500 pacjentów i pracowników, wyposażonego w niezbędną infrastrukturę medyczną (w tym sale operacyjne), zapasy leków oraz rozwiązania ewakuacyjne. Przekazane treści stanowiły istotne uzupełnienie kształcenia w obszarze zarządzania kryzysowego, organizacji systemu ochrony zdrowia w sytuacjach nadzwyczajnych oraz przygotowania do działań ratowniczych w środowisku wysokiego ryzyka. <https://www.facebook.com/wszoz>

Podpisano również umowę o współpracy z Narodowym Uniwersytetem Medycznym w Iwano-Frankowsku w dniu 06.02.2026. Współpraca jest świeżym działaniem w fazie szczegółowych ustaleń. (zał. 3.4 umowy → um_IWANOukr)

Działania te wzmacniają umiędzynarodowienie kształcenia poprzez kontakt studentów z praktykami zagranicznymi, wymianę doświadczeń w zakresie organizacji opieki zdrowotnej w warunkach kryzysowych oraz włączanie aktualnych, realnych studiów przypadków do procesu dydaktycznego. Uczelnia wykorzystuje współpracę międzynarodową jako narzędzie doskonalenia programu i rozwijania kompetencji studentów zgodnie z profilem praktycznym kierunku.

Kryterium 8.

Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie studentów na kierunku Ratownictwo Medyczne realizowane jest w sposób systemowy i obejmuje zarówno działania organizacyjne i dydaktyczne, jak i rozwiązania projakościowe związane z funkcjonowaniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK). Rozwiązania te są monitorowane, oceniane i doskonalone, a ich skuteczność jest analizowana na podstawie danych ankietowych, sprawozdań, protokołów oraz wniosków formułowanych przez Radę Wydziału i zespoły robocze.

Uczelnia zapewnia **systemowe i zindywidualizowane wsparcie studentów z niepełnosprawnościami**, realizowane w ramach WSZJK, z poszanowaniem zasady równego dostępu do kształcenia oraz niedyskryminacji. Rozwiązania obejmują wsparcie organizacyjne, dydaktyczne i infrastrukturalne, a ich funkcjonowanie podlega monitorowaniu oraz doskonaleniu w oparciu o dane jakościowe i sprawozdawczość wewnętrzną.

Koordinację działań w zakresie wsparcia studentów z niepełnosprawnościami zapewnia **Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych**, którego zadania obejmują m.in.: pomoc kandydatom i studentom w procesie kształcenia, monitorowanie potrzeb i liczby studentów, wsparcie

doraźne, informowanie o możliwościach uzyskania pomocy (w tym finansowej), wsparcie w organizacji praktyk zawodowych, działania integracyjne oraz reprezentowanie interesów studentów przed organami uczelni i coroczną sprawozdawczość.

Studenci posiadający aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub dokument równoważny) mogą korzystać z rozwiązań proceduralnych służących pełnemu udziałowi w procesie kształcenia, w tym z:

- indywidualnej organizacji studiów (w tym IPS/IPZ),
- stypendium dla studentów z niepełnosprawnością,
- dostosowania formy egzaminów do możliwości studenta,
- zmiany warunków uczestnictwa w zajęciach oraz innych udogodnień.

W obszarze infrastrukturalnym uczelnia uwzględnia perspektywę potrzeb studentów z niepełnosprawnościami w procedurach związanych z oceną i monitorowaniem zasobów materialnych oraz infrastruktury dydaktycznej (udział Pełnomocnika w ocenie wyposażenia i infrastruktury).

Informacje o sytuacji w danym roku akademickim są również raportowane organom wydziałowym: w protokole posiedzenia Rady Wydziału wskazano, że w roku akademickim **2025/2026** nie było studentów z niepełnosprawnościami wśród nowopryjętych oraz wśród starszych roczników, przy jednoczesnym potwierdzeniu gotowości organizacyjnej uczelni do prowadzenia zajęć w salach dostępnych (w tym w oparciu o współpracę z podmiotem zewnętrznym). (zał. 3.2 protokoły → RW_01.10.25)

Skuteczność i dostępność wsparcia jest monitorowana narzędziami ankietowymi WSZJK – w zestawie ankiet uwzględniono wprost obszary dotyczące m.in. „stypendium dla osób niepełnosprawnych”, roli Pełnomocnika oraz reagowania uczelni na problemy studentów i osób z niepełnosprawnościami. Warunki umożliwiające studiowanie osobom niepełnosprawnym zawarte są w §14 i 37 Regulaminu studiów zgodnie z Uchwałą Nr 7/2024 Senatu Wyższej Szkoły Zawodowej Ochrony Zdrowia Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Łomży z dnia 13.12.2024 r. w sprawie zmiany regulaminu studiów. (zał. 3.6 uchwały → UchwałaS_7_24)

Uczelnia zapewnia studentom **wieloaspektowe wsparcie dydaktyczne** obejmujące dostęp do konsultacji z nauczycielami akademickimi, jasne zasady organizacji zajęć oraz możliwość dostosowania toku studiów do indywidualnych potrzeb studentów, w tym poprzez indywidualną organizację studiów (IOS) oraz indywidualny plan studiów (IPS). Zasady te są określone w regulaminach wewnętrznych i komunikowane studentom na początku cyklu kształcenia.

Terminy konsultacji nauczycieli akademickich są ustalane na początku roku akademickiego i publikowane na tablicy ogłoszeń w budynku uczelni oraz dziekanacie, a ich realizacja monitorowana w ramach bieżącego nadzoru dydaktycznego oraz procedur WSZJK.

Powoływany jest opiekun I roku studiów na cały cykl kształcenia, którego zadaniem jest udzielanie studentom rad i konsultacji w sprawach związanych z procesem dydaktycznym i wsparcia w rozwiązywaniu wszelkich problemów <https://wszoz.edu.pl/downcat/opiekunowie-i-starosci/>. Studenci biorą aktywny udział w organizacji procesu dydaktycznego. Mogą zgłaszać uwagi i postulaty dotyczące programu studiów oraz organizacji procesu dydaktycznego za pośrednictwem swoich przedstawicieli w organach uczelni. Przedstawiciele studentów są w składzie Senatu, Rady Wydziału, w Komisji ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia – w zespołach działających w jej strukturze: Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Zespół ds. Praktyk Zawodowych i Zajęć Praktycznych, Zespół ds. Dyplomowania, Zespół ds. Programów Nauczania. Studenci dokonują wyboru starosty roku, który dostarcza studentom ważnych informacji

od prowadzących zajęcia, pracowników dziekanatu czy władz uczelnianych. Studenci wyrażają również swoje opinie o zajęciach dydaktycznych w ramach prowadzonych ankiet.

Studenci kierunku ratownictwo medyczne mają możliwość **rozwijania zainteresowań naukowych** i kompetencji badawczych w ramach Studenckiego Koła Naukowego Ratownictwa Medycznego. Studenci działający w SKN RM, które działa w oparciu o Regulamin działalności Studenckiego Koła Naukowego Ratownictwa Medycznego Wydziału Medycyny Ratunkowej i Katastrof Wyższej Szkoły Zawodowej Ochrony Zdrowia TWP w Łomży (Załącznik Nr 2 do Zarządzenia nr 5/2023 Rektora WSZOZ z dnia 16.06.2023 r.) <https://wszoz.edu.pl/wp-content/uploads/2023/11/Regulamin-Studenckiego-Kola-Naukowego-Ratownikow-Medycznych.pdf> otrzymują wsparcie organizacyjne i merytoryczne dla działalności koła, w tym opiekę nauczyciela akademickiego oraz dostęp do infrastruktury dydaktycznej i symulacyjnej.

Studentów wykazujących się szczególnym zaangażowaniem w procesie kształcenia zachęca się do czynnego uczestnictwa w zawodach ratownictwa medycznego, w których dwukrotnie uczestniczyli odnosząc sukces w VII Mistrzostwach Polski Uczelni Wyższych w ratownictwie medycznym w 2016 roku - I miejsce w konkurencji „Turbo”, a w klasyfikacji końcowej 11 miejsce na 26 uczestniczących zespołów. Część studentów doskonalili swoje umiejętności w zakresie praktycznego przygotowania zawodowego również poprzez podejmowanie dodatkowych zadań, m.in. pracując jako ratownicy, wolontariusze w placówkach ochrony zdrowia, poprzez organizację pokazów z zakresu ratownictwa medycznego dla różnych grup społecznych, przygotowując ich w ten sposób do pełnienia roli edukacyjnej. Studenci mają również zagwarantowany regularny kontakt z nauczycielami akademickimi podczas konsultacji i dyżurów, mogą uczestniczyć w warsztatach, pokazach czy konferencjach organizowanych na Uczelni i poza nią.

Działania koła w roku akademickim 2024/2025 :

- Dnia 9 października 2024 r. Studenci ratownictwa medycznego WSZOZ TWP w Łomży wzięli czynny udział w szkoleniu „Organizacja działań ratunkowych w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym w sytuacji zdarzenia masowego” w Szpitalu Wojewódzkim im. Kard. St. Wyszyńskiego w Łomży.
- W dniach 6-7 września 2025 roku w Łachach Włociańskich odbyły się „Warsztaty ratownicze jednostek OSP z terenu powiatu makowskiego”. Organizatorem wydarzenia była Ochotnicza Straż Pożarna w Rzewniu przy nieocenionym wsparciu Gminy Rzewne oraz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Makowie Mazowieckim. Studenci przygotowali stację szkoleniową o trudnych drogach oddechowych i zabezpieczeniu ich drożności w warunkach ratowników kwalifikowanej pierwszej pomocy. Kolejnego dnia realizowali praktyczne stacje symulowane dla zastępów straży pożarnej.
- W dniach 20-21.09.2025 r. dzięki współpracy ze strażakami z jednostki OSP KSRG Piątek studenci koła naukowego stworzyli autorskie warsztaty praktyczne, przygotowali i zrealizowali bloki szkoleniowe, prowadzili nadzór w trakcie zadań praktycznych.

Ponadto studenci biorą udział w organizowaniu: pokazów ratownictwa medycznego, szkoleń dla dzieci i młodzieży z zakresu udzielania pierwszej pomocy, seminariów, spotkań, prelekcji, konferencjach i wyjazdach naukowych, akcjach charytatywnych. Studenci zaprezentowali swój profesjonalizm i Uczelnię, gdzie zdobyli i zdobywają umiejętność postępowania ratowniczego w stanach zagrażających zdrowiu i życiu populacji ludzkiej. Władze Uczelni wspierają działanie Koła Naukowego poprzez zabezpieczenie zaplecza lokalowego, zaopatrzenie w artykuły niezbędne do bieżącej działalności, pomoc w organizacji wydarzeń, przedsięwzięć badawczych i wydawniczych oraz w pozyskiwaniu środków finansowych.

W najbliższych dniach członkowie koła wezmą udział w Giełda Pomysłów na Życie w Łomży. To cykliczne, doroczne targi edukacyjne organizowane m.in. przez III Liceum Ogólnokształcące, skierowane do maturzystów i młodzieży ponadpodstawowej. Wydarzenie gromadzi kilkadziesiąt uczelni z regionu i Polski, oferując doradztwo zawodowe oraz prezentacje kierunków studiów. Natomiast w dniach 28-29 marca studenci będą uczestnikami manewrów ratowniczych.

Aktywność naukowa studentów jest traktowana jako istotny element wsparcia rozwoju kompetencji zawodowych i społecznych, zwłaszcza w kontekście profilu praktycznego kierunku.

<https://wszoz.edu.pl/student/studenckie-kolo-naukowe/>
<https://www.facebook.com/profile.php?id=61582338172568>

Ważną nową inicjatywą naukową w zakresie międzyuczelnianej wymiany umiejętności studenckich jest **Porozumienie o Współpracy Międzyuczelnianej (Skill – Sharing)** zawarte pomiędzy WSZOZ TWP w Łomży a Międzynarodową Akademią Nauk Stosowanych w Łomży. Celem porozumienia jest nawiązanie współpracy partnerskiej mającej na celu umożliwienie studentom obu uczelni wzajemnej wymiany wiedzy, umiejętności praktycznych i doświadczeń w formacie „student dla studenta”. Na podstawie zawartego porozumienia odbyły się w dniach 07-08.02.2026 zajęcia interpersonalne z udziałem studentów kierunku pielęgniarstwo MANS oraz studentów kierunku ratownictwo medyczne WSZOZ w Łomży. Porozumienie oraz sprawozdanie z zajęć (zał. 3.4 umowy → skill_MANS).

Uczelnia realizuje **wsparcie materialne studentów** zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz regulaminem świadczeń pomocy materialnej. Proces przyznawania świadczeń prowadzony jest przez Komisję Stypendialną i obejmuje stypendia socjalne, stypendia dla osób z niepełnosprawnościami, stypendia rektora oraz zapomogi. W semestrze zimowym roku akademickiego 2025/2026 przeprowadzono postępowania stypendialne, zapewniając studentom dostęp do informacji o zasadach i terminach naboru, a decyzje komisji były dokumentowane w protokołach.

Stypendia – informacje dla studentów: <https://wszoz.edu.pl/student/stypendia/>

W latach 2024/2025–2025/2026 podejmowano systemowe działania ukierunkowane na **usprawnienie procesu studiowania**, w tym porządkowanie dokumentacji przebiegu studiów, aktualizację procedur WSZJK oraz wdrażanie działań korygujących i zapobiegawczych.

Istotnym elementem tych działań było reagowanie na sygnały zgłaszane przez studentów oraz wnioski formułowane w ramach ankiet i analiz jakościowych, co pozwalało na bieżące doskonalenie organizacji kształcenia.

Regulamin studiów <https://wszoz.edu.pl/downcat/regulamin-studiow/>

Uczelnia zapewnia studentom **bezpieczne warunki studiowania** oraz jasne ramy organizacyjne sprzyjające rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych i problemowych. Zagadnienia te są omawiane na posiedzeniach Rady Wydziału, a wnioski wdrażane w ramach WSZJK.

W roku akademickim 2025/2026 dodatkowo porządkowano rozwiązania systemowe dotyczące bezpieczeństwa organizacyjnego oraz ochrony osób uczestniczących w procesie kształcenia.

<https://wszoz.edu.pl/standardy-ochrony-maloletnich/>

<https://wszoz.edu.pl/zasady-rozwiazywania-konfliktow/>

<https://wszoz.edu.pl/wp-content/uploads/2024/01/Kodeks-Etyki-Studenta.pdf>

<https://wszoz.edu.pl/wp-content/uploads/2024/02/Podreczny-przewodnik-studenta.pdf>

Studenci mają zapewniony dostęp do informacji o możliwościach uzyskania **wsparcia psychologicznego**. Informacje te są udostępniane publicznie na stronie internetowej uczelni oraz komunikowane w toku studiów. <https://wszoz.edu.pl/student/wsparcie-psychologiczne/>

Zakres i dostępność wsparcia psychologicznego są monitorowane w ramach narzędzi ankietowych WSZJK, co pozwala na ocenę adekwatności oferowanych form pomocy.

Wsparcie studentów w zakresie wejścia na rynek pracy realizowane jest poprzez organizację i doskonalenie praktyk zawodowych, współpracę z podmiotami systemu ochrony zdrowia oraz przygotowanie studentów do wykonywania zawodu na profilu praktycznym.

W latach 2024/2025–2025/2026 szczególną uwagę poświęcono jakości kształcenia praktycznego, ujednoliceniu dokumentacji praktyk oraz wzmocnieniu elementów weryfikacji kompetencji na etapie dyplomowania (część teoretyczna i praktyczna w warunkach symulowanych).

Działania te wspierają płynne przejście absolwentów na rynek pracy oraz zwiększają ich gotowość do wykonywania zawodu ratownika medycznego.

Uczelnia w ramach wsparcia studentów w zakresie wejścia na rynek pracy nawiązała współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Łomży (zał. 3.4 umowy → um_PUP). Zakres wsparcia obejmuje m. in. prowadzenie zajęć grupowych dla studentów w zakresie: promocji zatrudnienia, poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy oraz przedsiębiorczości i kształcenia w odniesieniu do potrzeb rynku pracy. W roku 2022 w ramach wspomnianej współpracy PUP zorganizował 2 spotkania, a w 2024 roku odbyło się kolejne ze studentami w ramach projektu pilotażowego: „Uwierz w siebie – Możesz wszystko. W kwietniu 2025 odbyło się szkolenie „Rynek pracy dla ratowników medycznych” <https://wszoz.edu.pl/2025/04/> zorganizowane w ramach współpracy z PUP w Łomży. Zakres i szczegółowa tematyka szkolenia dostępna jest na stronie www uczelni <https://wszoz.edu.pl/student/wsparcie-w-zakresie-wejscia-na-rynek-pracy/> Kolejne spotkanie w ramach współpracy planowane jest na kwiecień 2026.

Skuteczność i adekwatność systemu wsparcia studentów na kierunku Ratownictwo Medyczne **podlega stałemu monitorowaniu z wykorzystaniem badań ankietowych** prowadzonych wśród studentów poszczególnych semestrów. Analizie poddano wyniki ankiet dotyczących oceny wsparcia oferowanego studentom na semestrze 1, 3 i 5. Badanie objęło łącznie trzy grupy studentów i pozwoliło na ocenę zarówno rozpoznawalności poszczególnych form pomocy, jak i jakości ich funkcjonowania w praktyce.

Wyniki ankiet potwierdzają, że **system wsparcia funkcjonujący w Uczelni ma charakter kompleksowy i obejmuje różnorodne obszary istotne z perspektywy procesu kształcenia oraz dobrostanu studentów**. Ocenie poddano m.in. wsparcie opiekuna roku, koordynatora zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, możliwość korzystania z indywidualnej organizacji studiów, konsultacji nauczycieli akademickich, pomocy materialnej, pomocy psychologicznej, wsparcia Pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami, działalności Samorządu Studentów, Studenckiego Koła Naukowego oraz rozwiązań związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji i przemocy.

Do najlepiej ocenianych elementów systemu wsparcia należą rozwiązania bezpośrednio związane z organizacją procesu kształcenia i praktycznym przygotowaniem do zawodu, w szczególności wsparcie koordynatora zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, działalność opiekuna roku, dostępność konsultacji nauczycieli akademickich oraz aktywność Studenckiego Koła Naukowego Ratownictwa Medycznego. Pozytywnie oceniono również funkcjonowanie pomocy materialnej i stypendialnej oraz działalność Samorządu Studentów. Oznacza to, że studenci dostrzegają realną dostępność pomocy w sprawach dydaktycznych, organizacyjnych i rozwojowych, a oferowane rozwiązania są postrzegane jako przydatne i odpowiadające ich potrzebom.

Na uwagę zasługuje fakt, że w badanych grupach nie ujawniono potrzeby zasadniczego poszerzenia katalogu form wsparcia. W zdecydowanej większości odpowiedzi studenci wskazywali, że obecny

zakres oferowanej pomocy jest wystarczający. Jedynie incydentalnie pojawiła się sugestia dotycząca większej elastyczności organizacyjnej, w tym zajęć prowadzonych online. Wniosek ten można interpretować jako potwierdzenie, że Uczelnia zapewnia studentom szeroki i zasadniczo adekwatny zakres wsparcia, natomiast dalsze działania doskonalące powinny koncentrować się bardziej na sposobie komunikowania i dostępności poszczególnych rozwiązań niż na tworzeniu całkowicie nowych instrumentów pomocy.

Jednocześnie analiza wyników ankiet wskazuje na kilka obszarów wymagających dalszego monitorowania. Dotyczy to przede wszystkim tych form wsparcia, które są rzadziej wykorzystywane przez studentów i przez to słabiej rozpoznawalne, takich jak pomoc psychologiczna, wsparcie Pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami czy mechanizmy przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy. W części odpowiedzi, szczególnie na niższych semestrach, widoczny był wysoki odsetek wskazań „nie mam zdania”, co nie świadczy o negatywnej ocenie tych rozwiązań, lecz raczej o ograniczonym bezpośrednim kontakcie studentów z tymi formami wsparcia. Oznacza to potrzebę dalszego wzmacniania działań informacyjnych i upowszechniania wiedzy o wszystkich dostępnych kanałach pomocy, także tych, z których korzystają tylko wybrane grupy studentów.

Całościowa analiza ankiet prowadzi do wniosku, że system wsparcia studentów na kierunku Ratownictwo Medyczne funkcjonuje prawidłowo, jest wielowymiarowy i zasadniczo wysoko oceniany przez studentów. Szczególnie istotne jest to, że wraz z kolejnymi etapami kształcenia rośnie zarówno znajomość systemu, jak i poziom jego pozytywnej oceny. Wyniki badań potwierdzają zatem, że Uczelnia zapewnia studentom skuteczne wsparcie w obszarze dydaktycznym, organizacyjnym, społecznym i materialnym, a mechanizmy jego monitorowania pozwalają identyfikować obszary wymagające dalszego doskonalenia. (zał. 3.5 ankiety → ank_wsparcie)

Przeprowadzono bieżący **monitoring przyczyn rezygnacji ze studiów** z wykorzystaniem ankiety. Wyniki wskazują, że rezygnacje dotyczą głównie studentów 1. roku (90%), a dominującą przyczyną są problemy rodzinne lub zdrowotne (70%). Pojedyncze wskazania dotyczyły problemów finansowych, zmiany uczelni/kierunku oraz postrzeganego braku perspektyw zawodowych (po 10%). W ankiecie nie odnotowano przyczyn odnoszących się do jakości dydaktyki i obsługi administracyjnej. Wyniki wykorzystano do zaplanowania działań doskonalących w cyklu PDCA/CAPA, ukierunkowanych na retencję na 1. roku oraz wsparcie studentów w sytuacjach losowych, finansowych i w obszarze perspektyw zawodowych. (zał. 3.5 ankiety → ank_rezygnacje)

Wsparcie studentów na starcie nowego etapu edukacji jest ważną rolą uczelni. W związku z uzyskanymi wynikami ankiety wprowadzono Uchwałą Senatu Procedurę interwencji przed rezygnacją ze studiów „Zanim zrezygnujesz”. (zał. 3.5 ankiety → zanim_zrezygnuj)

Istotnym elementem wsparcia organizacyjnego studentów jest również bieżąca obsługa administracyjna realizowana przez dziekanat. W semestrze zimowym roku akademickiego 2025/2026 przeprowadzono badanie "**Ocena pracy dziekanatu**" obejmujące studentów semestru 1, 3 i 5. Najwyżej oceniono kulturę obsługi, punktualność oraz rzetelność udzielanych informacji, natomiast relatywnie najniżej ocenianym elementem pozostawała adekwatność godzin pracy dziekanatu, co zostało potraktowane jako obszar wymagający dalszego monitorowania i ewentualnej optymalizacji organizacyjnej. Wyniki ankiety potwierdzają, że dziekanat stanowi ważny element systemu wsparcia studentów w sprawach toku studiów, organizacji kształcenia i komunikacji administracyjnej, a ocena jakości jego pracy jest wykorzystywana w działaniach doskonalących realizowanych w ramach WSZJK. (zał. 3.5 ankiety → ank_diekanat) W ramach swoich obowiązków dziekanat jest zobowiązany do przesyłania studentom harmonogramów zajęć. W celu usprawnienia kontaktu i organizacji zjazdów

każdy rok studiów ma udostępnioną własną skrzynkę e-mail na którą na bieżąco przesyłane są aktualizacje grafików, jak również informacje o ewentualnych zmianach.

Kryterium 9.

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uczelnia zapewnia publiczny, aktualny i wielokanałowy dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji oraz osiągniętych rezultatach. Informacje te są kierowane zarówno do kandydatów, studentów i absolwentów, jak i do pracodawców oraz innych interesariuszy zewnętrznych. Podstawowym kanałem komunikacji jest strona internetowa uczelni i strona kierunku, uzupełniane przez Biuletyn Informacji Publicznej oraz repozytoria dokumentów do pobrania. [Strona kierunku Ratownictwo Medyczne](#) oraz [programy studiów w BIP](#) umożliwiają szybkie zidentyfikowanie profilu praktycznego, poziomu i formy studiów, a także podstawowych parametrów programu.

Publicznie udostępniane są informacje o efektach uczenia się, planach studiów, zasadach rekrutacji, opłatach, organizacji roku akademickiego, dyplomowaniu oraz przebiegu studiów. Dzięki temu kandydaci i studenci mogą z wyprzedzeniem zapoznać się z wymaganiami formalnymi, strukturą programu oraz zasadami realizacji procesu kształcenia. Szczególne znaczenie ma równoległe publikowanie informacji na stronie uczelni i w BIP, co zwiększa ich przejrzystość oraz ułatwia weryfikację aktualności dokumentów. [Organizacja roku akademickiego](#), [zasady rekrutacji](#), [formularz rekrutacyjny](#), [dyplomowanie](#).

Ważnym elementem jawności informacji jest publiczne udostępnianie planów studiów i sylabusów w podziale na lata akademickie. Rozwiązanie to pozwala śledzić zmiany programowe, analizować strukturę zajęć w układzie semestralnym oraz weryfikować spójność efektów uczenia się, treści kształcenia, metod dydaktycznych i metod ich weryfikacji. Dla kandydatów i studentów jest to źródło wiedzy o rzeczywistym przebiegu studiów, natomiast dla interesariuszy zewnętrznych - o zakresie przygotowania zawodowego absolwentów. [Plany studiów](#), [sylabusy 2024/2025](#), [sylabusy 2025/2026](#).

Zakres informacji publicznie dostępnych obejmuje także warunki realizacji praktyk zawodowych oraz dokumenty regulujące tok studiów. Udostępnienie materiałów dotyczących praktyk zawodowych, regulaminów oraz opłat porządkuje komunikację ze studentami i partnerami zewnętrznymi, a zarazem wzmacnia transparentność wymagań obowiązujących na kierunku. [Praktyki zawodowe](#), [regulamin praktyk w BIP](#), [regulaminy](#), [opłaty za studia](#).

Uczelnia upowszechnia również informacje o działaniach projakościowych i rezultatach procesu kształcenia. Służy temu publikowanie raportów samooceny, dokumentów systemowych dotyczących jakości kształcenia, a także komunikatów o wydarzeniach dydaktycznych, aktywności studenckiej i przedsięwzięciach realizowanych przez środowisko akademickie. Dobrym rozwiązaniem jest wykorzystanie kilku kanałów komunikacji jednocześnie, co pozwala dotrzeć do różnych grup odbiorców i zwiększa dostępność informacji. [Raporty samooceny](#), [WSZJK](#), [misja i strategia](#).

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznej ocenie oraz aktualizacji. Weryfikacja publikowanych treści następuje w związku ze zmianami programowymi, organizacją nowego roku akademickiego, aktualizacją dokumentów wewnętrznych oraz wnioskami płynącymi z funkcjonowania WSZJK. W proces ten włączone są jednostki administracyjne uczelni oraz studenci, którzy wchodzi w skład zespołów, komisji i innych organów uczelni. Dzięki temu publikowane

informacje pozostają spójne z dokumentacją obowiązującą na kierunku i odpowiadają potrzebom różnych grup odbiorców.

Przyjęty model komunikacji należy ocenić pozytywnie. Informacje o studiach są publicznie dostępne, zróżnicowane pod względem zakresu i odbiorców oraz prezentowane w sposób pozwalający na poznanie programu studiów, warunków jego realizacji i osiągniętych rezultatów. Wielokanałowość publikacji, obejmująca stronę kierunku, repozytoria dokumentów, BIP i oficjalne kanały komunikacji, sprzyja przejrzystości i wzmacnia wiarygodność przekazu.

Nieoficjalnym, ale niezwykle ważnym kanałem komunikacji są media społecznościowe FB. Studenci ratownictwa medycznego z własnej inicjatywy prowadzą na bieżąco dwa oficjalne profile:

- oficjalny odnoszący się bezpośrednio do bieżących wydarzeń uczelnianych <https://www.facebook.com/wszoz>

- profil Studenckiego Koła Naukowego <https://www.facebook.com/profile.php?id=61582338172568> na którym członkowie koła upowszechniają wiedzę na temat szeroko rozumianego ratownictwa medycznego oraz własnej działalności.

Kryterium 10.

Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Polityka jakości kształcenia w Wyższej Szkole Zawodowej Ochrony Zdrowia TWP w Łomży ma charakter systemowy i jest realizowana w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Nie jest ona traktowana wyłącznie jako zbiór deklaracji, lecz jako element bieżącego zarządzania Uczelnią i wydziałem, powiązany z planowaniem, nadzorem oraz doskonaleniem procesu kształcenia. Zagadnienia jakości są regularnie omawiane na posiedzeniach Rady Wydziału i Senatu, a ustalenia znajdują odzwierciedlenie w protokołach, uchwałach i sprawozdaniach. Potwierdzają to dokumenty systemowe WSZJK, protokoły Rady Wydziału oraz protokoły Senatu.

zał. 3.1 WSZJK → WSZJK_2025, SPR_WSZJK_24_25

zał. 3.2 protokoły → RW_26.06.24, RW_11.12.24, RW_27.02.25, RW_05.06.25, RW_19.12.25, SP_28.06.24, SP_13.12.24, SP_16.06.25, SP_29.09.25

Polityka jakości została osadzona w strukturze organizacyjnej Uczelni poprzez udział organów kolegialnych oraz zespołów odpowiedzialnych za jakość kształcenia. W dokumentacji potwierdzono funkcjonowanie Wydziałowej Komisji ds. WSZJK oraz zespołów realizujących zadania związane z monitorowaniem jakości, analizą danych i przygotowaniem rekomendacji. Istotny jest również udział studentów w pracach struktur wydziałowych, co wzmacnia rolę interesariuszy wewnętrznych w procesie doskonalenia kształcenia i zwiększa użyteczność podejmowanych rozwiązań.

zał. 3.1 WSZJK → WSZJK_2025, SPR_ZZiD_24_25, SPR_WSZJK_24_25

zał. 3.2 protokoły → RW_11.12.24, RW_27.02.25, RW_05.06.25, RE_03.04.25, RE_12.02.26

Istotnym elementem polityki jakości jest sformalizowanie działań projakościowych w postaci procedur WSZJK. W dokumentach wydziałowych wskazano wdrażanie i stosowanie procedur dotyczących między innymi doboru kadry, doboru placówek i opiekunów praktyk, oceny infrastruktury dydaktycznej, zaliczania różnic programowych, monitorowania wsparcia studentów oraz działań korygujących i zapobiegawczych. Taki model zarządzania ogranicza uznaniowość, porządkuje odpowiedzialność i zapewnia porównywalność działań w kolejnych cyklach kształcenia. Działania te są powiązane z mechanizmem działań korygujących i zapobiegawczych realizowanym zgodnie z logiką PDCA, co oznacza, że po zidentyfikowaniu problemu Uczelnia planuje działanie, wdraża je, monitoruje

jego skuteczność i ponownie ocenia rezultaty. Ciągłość tego podejścia znajduje potwierdzenie w sprawozdaniach WSZJK oraz ustaleniach podejmowanych na posiedzeniach Rady Wydziału.

zał. 3.1 WSZJK → WSZJK_2025, WSZJKszkol10.25, monit_WSZJK, SPR_WSZJK_24_25, SPR_ZPROG_24_25, SPR_ZPR2425

zał. 3.2 protokoły → RW_11.12.24, RW_27.02.25, RW_05.06.25, RW_19.12.25

zał. 3.3 praktyki → Regul_Praktyk, kryteria_placówki

Polityka jakości opiera się również na analizie danych. Uczelnia wykorzystuje dane z monitoringu procesu kształcenia, dokumentacji dydaktycznej, sprawozdań zespołów oraz badań ankietowych, a następnie formułuje wnioski i rekomendacje dotyczące organizacji kształcenia oraz programu studiów. Podejście to ma charakter praktyczny i dowodowy: dane nie są gromadzone wyłącznie dla celów sprawozdawczych, lecz stanowią podstawę decyzji projakościowych i działań doskonalących. Na poziomie strategicznym polityka jakości pozostaje przy tym spójna z misją i strategią Uczelni oraz z wymaganiami zewnętrznymi, w tym z zaleceniami Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Z dokumentów wynika, że Uczelnia aktualizuje rozwiązania systemowe w odpowiedzi na zmiany przepisów i wnioski z oceny programowej, co świadczy o adaptacyjnym i rozwojowym charakterze polityki jakości kształcenia.

zał. 3.1 WSZJK → monit_WSZJK, SPR_WSZJK_24_25, SPR_ZPROG_24_25, SPR_ZPR2425, SPR_ZDYPL_24_25, analiza_hosp_25

zał. 3.5 ankiety → ank_ewaluacyjna, ank_praktyki, ank_wsparcie, ank_absolwenci, ank_pracodawcy, ank_rezygnacje

zał. 3.2 protokoły → SP_28.06.24, SP_13.12.24, SP_16.06.25, SP_29.09.25

Proces projektowania i zatwierdzania programu studiów na kierunku Ratownictwo Medyczne jest w WSZOZ TWP w Łomży prowadzony w sposób uporządkowany i wieloetapowy. **Program jest przygotowywany z uwzględnieniem obowiązujących standardów kształcenia, wymogów formalnych, wniosków z funkcjonowania WSZJK oraz potrzeb praktyki zawodowej.** Następnie przechodzi ścieżkę opiniowania na poziomie wydziałowym i zatwierdzania na poziomie Senatu, co zapewnia zgodność programu zarówno z wymaganiami merytorycznymi, jak i z wewnętrznymi zasadami zarządzania jakością. Na etapie projektowania analizowane są między innymi efekty uczenia się, struktura zajęć, proporcje zajęć teoretycznych i praktycznych, organizacja praktyk zawodowych oraz zgodność treści z wymaganiami systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego. Uczelnia uwzględnia także doświadczenia z realizacji wcześniejszych cykli kształcenia, co pozwala korygować rozwiązania organizacyjne i treściowe jeszcze przed wdrożeniem nowego cyklu studiów.

zał. 3.1 WSZJK → SPR_ZPROG_24_25, SPR_ZPR2425

zał. 3.2 protokoły → RW_26.06.24, RW_27.02.25, RW_05.06.25, SP_28.06.24, SP_16.06.25

Program studiów nie jest przygotowywany wyłącznie na poziomie formalnym. Z dokumentacji wynika, że jest on przedmiotem merytorycznej analizy i dyskusji w organach wydziałowych, a jego kolejne wersje są odnoszone do wniosków z monitorowania jakości kształcenia. Takie rozwiązanie wzmacnia spójność między polityką jakości a praktyką dydaktyczną i ogranicza ryzyko rozbieżności między dokumentacją programu a rzeczywistym przebiegiem kształcenia. Dodatkowym, formalnym potwierdzeniem funkcjonowania mechanizmu projektowania i doskonalenia programu studiów są opisy programu studiów przygotowywane dla kolejnych cykli kształcenia. Dokumenty te porządkują i dokumentują najważniejsze elementy koncepcji kształcenia, w tym cele kształcenia, strukturę grup zajęć, liczbę godzin i punktów ECTS, zasady rekrutacji, związek programu z misją i strategią Uczelni oraz możliwości zatrudnienia absolwentów. Zestawienie wersji dla roku akademickiego 2024/2025 oraz 2025/2026 potwierdza, że Uczelnia prowadzi nie tylko formalne zatwierdzanie programu, lecz także

jego merytoryczną aktualizację i dostosowanie do zmian standardu kształcenia ratowników medycznych oraz zmian w organizacji kształcenia praktycznego.

zał. 3.1 WSZJK → monit_WSZJK, SPR_WSZJK_24_25, SPR_ZPROG_24_25

zał. 3.2 protokoły → RW_27.02.25, RW_05.06.25, SP_16.06.25

Monitorowanie realizacji programu studiów odbywa się w sposób ciągły i obejmuje zarówno komponent dydaktyczny, jak i organizacyjny. **Uczelnia analizuje przebieg zajęć, realizację praktyk, obciążenie studentów, warunki prowadzenia zajęć, funkcjonowanie wsparcia dydaktycznego i organizacyjnego oraz sygnały zgłaszane przez studentów i kadrę.** Wyniki monitorowania są omawiane w ramach WSZJK i stanowią podstawę formułowania wniosków do dalszego doskonalenia programu, a następnie są konfrontowane z aktualnym opisem programu studiów dla kolejnego cyklu, co wzmacnia spójność pomiędzy analizą jakościową, decyzjami Rady Wydziału i formalną dokumentacją programu. Szczególnie ważnym elementem monitorowania programu studiów jest systematyczna ankietyzacja prowadzona w ramach WSZJK. Obejmuje ona ocenę zajęć i nauczycieli akademickich, ocenę organizacji procesu kształcenia, ocenę wsparcia studentów, ocenę praktyk zawodowych, badania opinii absolwentów i pracodawców oraz analizę przyczyn rezygnacji ze studiów. Wyniki ankiet są analizowane semestralnie i rocznie, zestawiane z innymi źródłami danych, a następnie wykorzystywane do formułowania rekomendacji dotyczących organizacji zajęć, komunikacji ze studentami, warunków praktyk oraz modyfikacji programu studiów. Takie wykorzystanie ankietyzacji stanowi istotny dowód funkcjonowania monitoringu jakości i praktycznej realizacji cyklu doskonalenia.

zał. 3.1 WSZJK → monit_WSZJK, SPR_WSZJK_24_25, SPR_ZPROG_24_25, SPR_ZPR2425, analiza_hosp_25

zał. 3.2 protokoły → RW_27.02.25, RW_05.06.25, RW_19.12.25

zał. 3.5 ankiety → ank_ewaluacyjna, ank_praktyki, ank_wsparcie, ank_absolwenci, ank_pracodawcy, ank_rezygnacje

Okresowy przegląd programu studiów stanowi odrębny, celowo prowadzony etap zarządzania jakością. W jego ramach Uczelnia dokonuje syntetycznej oceny programu na podstawie danych z monitorowania, wyników ankiet, wniosków z praktyk, opinii interesariuszy oraz zmian w otoczeniu prawnym i zawodowym. Przegląd służy identyfikacji elementów wymagających korekty, w tym rozwiązań organizacyjnych, rozkładu obciążeń studentów, sposobu realizacji zajęć praktycznych i treści szczególnie istotnych z punktu widzenia praktyki zawodowej ratownika medycznego. Doskonalenie programu studiów jest realizowane jako proces cykliczny i udokumentowany. Uczelnia wdraża zmiany wynikające z przeglądu programu oraz monitoruje ich efekty w kolejnych semestrach, co pozwala ocenić skuteczność podjętych działań. W praktyce oznacza to, że program jest rozwijany stopniowo, na podstawie danych i doświadczeń z jego realizacji, z zachowaniem formalnej ścieżki opiniowania i zatwierdzania.

zał. 3.1 WSZJK → monit_WSZJK, SPR_WSZJK_24_25, SPR_ZPROG_24_25, SPR_ZPR2425;

zał. 3.3 praktyki → Regul_Praktyk, harm_praktyk

zał. 3.2 protokoły → RW_05.06.25, RW_19.12.25; RE_03.04.25, RE_12.02.26; SP_16.06.25, SP_29.09.25;

W doskonaleniu programu studiów uczestniczą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Oprócz kadry i władz wydziału istotną rolę odgrywają studenci, a także absolwenci i pracodawcy, których opinie są uwzględniane w analizach jakościowych. Włączenie tych grup zwiększa użyteczność programu studiów i wzmacnia jego powiązanie z praktyką zawodową ratownika medycznego. Uczelnia posiada zatem spójny i działający mechanizm projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów. Mechanizm ten opiera się na formalnych procedurach WSZJK, pracy

organów kolegialnych, analizie danych, w tym ankietyzacji, oraz wdrażaniu działań korygujących i doskonalących, co zapewnia ciągłość i skuteczność zarządzania jakością kształcenia.

zał. 3.5 ankiety → ank_absolwenci, ank_pracodawcy, ank_wsparcie

zał. 3.2 protokoły → RW_27.02.25, RW_05.06.25, RE_03.04.25, RE_12.02.26

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

1. Kontekst rozwojowy i wnioski z danych jakościowych

Perspektywy rozwoju kierunku Ratownictwo Medyczne w WSZOZ TWP w Łomży oparto na wieloźródłowych danych zgromadzonych w ramach WSZJK: wynikach ankiet (studenci, absolwenci, pracodawcy, ocena praktyk, ocena dziekanatu, warunki kształcenia i organizacja, wsparcie studentów, przyczyny rezygnacji), protokołach organów kolegialnych oraz rekomendacjach interesariuszy zewnętrznych. Zestaw danych potwierdza stabilnie wysoką ocenę praktycznego profilu kształcenia oraz wskazuje kierunki rozwoju, które mają charakter wzmacniania elementów już wysoko ocenianych (praktyka/symulacja, infrastruktura, komunikacja organizacyjna).

2. Analiza SWOT

2.1. Analiza opisowa

Mocne strony (S):

- Bardzo wysokie wyniki satysfakcji absolwentów oraz wysoka użyteczność kompetencji w pracy – potwierdzenie trafności programu i efektów uczenia się.
- Silny profil praktyczny: zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe konsekwentnie wskazywane jako największa wartość studiów.
- Wysoko oceniana symulacja oraz przygotowanie do pracy w SOR i ZRM – zgodność kształcenia z głównymi ścieżkami zatrudnienia.
- Aktywny udział interesariuszy zewnętrznych (Rada Ekspertów, pracodawcy) w ocenie i rekomendacjach dla programu.
- Systemowość WSZJK: harmonogram badań, procedury i triangulacja danych (ankiety, hospitacje, oceny okresowe).
- Bardzo dobre wyniki oceny praktyk zawodowych – stabilna jakość kształcenia praktycznego w środowisku klinicznym.
- Wysoko oceniana obsługa dziekanatu – istotny komponent warunków studiowania i wsparcia organizacyjnego.

Obszary do dalszego wzmocnienia (W):

- Potencjał dalszego wzmocnienia infrastruktury i doposażenia wraz ze skalą kształcenia (dla symulacji i ćwiczeń).
- Potrzeba stałego zabezpieczania dostępności kadry klinicznej (w tym lekarskiej) i elastycznego planowania obciążeń dydaktycznych.
- Specyfika trybu zjazdowego: potrzeba utrzymywania wysokiej sprawności organizacyjnej, komunikacji i dostępności konsultacji.
- Zróżnicowanie przygotowania kandydatów – wskazane mechanizmy adaptacyjne/wyrównawcze na początku studiów.
- Potencjał rozwoju komponentu anglojęzycznego/medycznego angielskiego oraz modułów uzupełniających (prawo) jako przewagi konkurencyjnej.

- Dalsza standaryzacja startu i przebiegu praktyk (checklista, wspólne oczekiwania) – dla utrzymania jednolitych doświadczeń w różnych placówkach.

Szanse rozwojowe (O):

- Wysokie zapotrzebowanie na ratowników medycznych i rozwój systemu PRM zwiększają atrakcyjność kierunku oraz możliwości współpracy.
- Możliwość pozyskiwania środków na doposażenie i rozwój (fundusze UE, programy krajowe, partnerstwa z podmiotami medycznymi).
- Współpraca międzynarodowa i komponenty anglojęzyczne mogą wzmacniać markę kierunku i rozwijać kompetencje absolwentów.
- Rozwój oferty (np. moduły uzupełniające: prawo w ochronie zdrowia, język specjalistyczny) jako odpowiedź na oczekiwania rynku.
- Budowanie aktywnej sieci absolwentów i stałej informacji zwrotnej jako narzędzie doskonalenia programu.

Ryzyka i czynniki zewnętrzne (T):

- Konkurencja innych uczelni oraz czynniki demograficzne – rośnie znaczenie utrzymania przewag jakościowych i komunikowania wyników.
- Częste zmiany legislacyjne – potrzeba stałej gotowości do aktualizacji dokumentów i organizacji programu.
- Migracja ratowników i niedobory kadrowe w ochronie zdrowia – możliwa presja na zasoby kadrowe i miejsca praktyk.
- Zmienna dostępność miejsc praktyk – potrzeba dywersyfikacji bazy praktyk i wzmacniania relacji partnerskich z placówkami.
- Ograniczenia finansowania i kosztów inwestycji – konieczność priorytetyzacji zakupów i poszukiwania finansowania zewnętrznego.

2.2. Analiza tabelaryczna

	POZYTYWNE	OBSZARY DO DALSZEGO WZMOCNIENIA / RYZYKA
Czynniki wewnętrzne	1. Zgodność programu ze standardami i uporządkowana dokumentacja programu (matryce, sylabusy, procedury). 2. Silna orientacja praktyczna: zajęcia praktyczne, symulacja, praktyki; wysokie potwierdzenie użyteczności (SOR/ZRM). 3. Kadra o profilu praktycznym (praktycy systemu), pozytywne oceny jakości dydaktyki; hospitacje i oceny okresowe. 4. Rozbudowany WSZJK: procedury, ankiety, analiza efektów uczenia się, PDCA/CAPA. 5. Szeroka współpraca z podmiotami leczniczymi i interesariuszami zewnętrznymi (Rada Ekspertów).	1. Potencjał dalszego wzmacniania infrastruktury i doposażenia wraz ze skalą kształcenia (dla symulacji i ćwiczeń). 2. Potrzeba stałego zabezpieczania dostępności kadry klinicznej (w tym lekarskiej) i elastycznego planowania obciążeń. 3. Specyfika trybu zjazdowego: potrzeba utrzymywania wysokiej sprawności organizacyjnej, komunikacji i dostępności konsultacji. 4. Zróżnicowanie przygotowania kandydatów – wskazane mechanizmy adaptacyjne/wyrównawcze na początku studiów. 5. Potencjał rozwoju komponentu anglojęzycznego/medycznego angielskiego oraz modułów uzupełniających (prawo).

Czynniki zewnętrzne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysokie zapotrzebowanie na ratowników medycznych; rozwój systemu PRM. 2. Możliwość pozyskiwania środków (UE/krajowe/partnerstwa) na wyposażenie i rozwój infrastruktury. 3. Potencjał umiędzynarodowienia i współpracy międzynarodowej. 4. Wzrost zainteresowania ratownictwem; możliwość rozwoju oferty (symulacja, CRM, handover, moduły uzupełniające). 5. Rozwój sieci absolwentów i współpracy z pracodawcami jako trwałe źródło danych jakościowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konkurencja uczelni prowadzących RM oraz czynniki demograficzne – potrzeba utrzymania i komunikowania przewag jakościowych. 2. Częste zmiany legislacyjne – konieczność bieżącej aktualizacji programu i dokumentacji. 3. Migracja ratowników i niedobory kadrowe – presja na zasoby dydaktyczne i kliniczne. 4. Ograniczona dostępność miejsc praktyk – potrzeba dywersyfikacji bazy i utrzymywania relacji partnerskich. 5. Zmienność finansowania i kosztów inwestycji – priorytetyzacja zakupów i aktywne poszukiwanie źródeł zewnętrznych.
----------------------------	---	--

Dziekan
Wydziału Medycyny Ratunkowej i Katastrof
WSZOZ/TWP w Łomży

Marta Ogonowska - Stolarczyk

(podpis Dziekana)

Rektor
Wyższej Szkoły Zawodowej
Ochrony Zdrowia TWP w Łomży

dr Jan Bujno

(podpis Rektora)

WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA
OCHRONY ZDROWIA TWP W ŁOMŻY
18-400 Łomża, ul. Mickiewicza 59
tel./fax: 86 216 45 62
NIP: 718-21-21-213

Łomża, dnia 12.03.2026

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku² Dane na dzień 01.10 22 i 01.10 2025

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat 22/23	Bieżący rok akademicki 25/26
I stopnia	I	X	X	47	26
	II			31	27
	III			22	30
	IV			nie dotyczy	nie dotyczy
II stopnia	I	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	II			nie dotyczy	nie dotyczy
jednolite studia magisterskie	I	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	II				
	III				
	IV				
	V				
	VI				
Razem:				100	83

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2022/2023	nie dotyczy	nie dotyczy	24	21
	2023/2024			36	28
	2024/2025			47	34

² Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787)

Nazwa wskaźnika	Standard 2019 (Liczba punktów ECTS / liczba godzin)	Standard 2024 (Liczba punktów ECTS / liczba godzin)
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 / 180 ECTS	6 / 180 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	3675	3675
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	108,6	108,6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	106 ECTS; 58,89%	107 ECTS; 59,44%
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	35	35
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	9,5	9,5
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	36	36
Wymiar praktyk zawodowych ⁴	960 godz.	960 godz.
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	NIE DOTYCZY	NIE DOTYCZY
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	NIE DOTYCZY	NIE DOTYCZY

³ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁴ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁵
Porównanie standardów 2019 vs 2024; Studia niestacjonarne

Nazwa zajęć / grupy zajęć	Standard 2019			Standard 2024			Status
	forma	godz.	ECTS	forma	godz.	ECTS	
Medycyna ratunkowa	ćw., sem., zp.	350	12	ćw., sem., zp.	350	12	bez zmian
Medyczne czynności ratunkowe	ćw., zp.	325	10	ćw., zp.	325	10	bez zmian
Choroby wewnętrzne z elementami onkologii	ćw., zp.	40	2,5	ćw., zp.	40	2,5	bez zmian
Chirurgia	ćw., zp.	40	2,5	ćw., zp.	40	2,5	bez zmian
Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	ćw., zp.	40	2,5	ćw., zp.	40	2,5	bez zmian
Neurologia	ćw., zp.	20	1,5	ćw., zp.	20	1,5	bez zmian
Intensywna terapia	ćw., zp.	40	2,5	ćw., zp.	40	2,5	bez zmian
Medycyna sądowa	sem., zp.	30	1,5	sem., zp.	30	1,5	bez zmian
Psychiatria	zp.	20	1	zp.	20	1	bez zmian
Pediatrya	ćw., zp.	40	2,5	ćw., zp.	40	2,5	bez zmian
Ginekologia i położnictwo	ćw., zp.	20	1,5	ćw., zp.	20	1,5	bez zmian
Kardiologia	ćw., zp.	40	2,5	ćw., zp.	40	2,5	bez zmian
Procedury ratunkowe przedszpitalne	ćw.	30	2	ćw.	30	2	bez zmian
Procedury ratunkowe wewnątrzszpitalne	ćw., zp.	40	3	ćw., zp.	40	3	bez zmian
Neurochirurgia	ćw., zp.	20	1,5	ćw., zp.	20	1,5	bez zmian
Okulistyka	zp.	10	0,5	zp.	10	0,5	bez zmian
Laryngologia	zp.	10	0,5	zp.	10	0,5	bez zmian
Urologia	zp.	10	0,5	zp.	10	0,5	bez zmian
Techniki zabiegów medycznych	ćw., zp.	40	2,5	ćw., zp.	40	2,5	bez zmian
Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	ćw., zp.	40	5	ćw., zp.	40	5	bez zmian
Podstawowe zabiegi medyczne	ćw.	35	2	ćw.	35	2	bez zmian
Choroby zakaźne	ćw.	30	2	sem.	20	1,5	zmiana
Toksykologia kliniczna	—	—	—	sem.	10	0,5	nowe
Choroby tropikalne	sem.	20	1	sem.	15	1	zmiana
Medycyna taktyczna	ćw.	30	1,5	ćw.	20	1	zmiana
Medycyna katastrof	ćw.	30	1,5	ćw.	30	1,5	bez zmian

⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Współpraca i komunikacja w zespole	—	—	—	ćw.	20	1	nowe
Zagrożenia epidemiologiczne i szczepienia ochronne	—	—	—	sem.	10	0,5	nowe
Badania fizykalne (E)	—	—	—	ćw.	25	1	nowe
Podstawy medycznych czynności ratunkowych (E)	ćw.	20	0,5	ćw.	20	0,5	bez zmian
Pierwsza pomoc (E)	ćw.	20	0,5	ćw.	10	0,5	zmiana
Kwalifikowana pierwsza pomoc (E)	ćw.	15	0,5	ćw.	15	0,5	bez zmian
Gastroenterologia i zaburzenia odżywiania / Endokrynologia (E)	ćw.	10	0,5	ćw.	10	0,5	bez zmian
Ratownictwo medyczne w urazach / Transport w intensywnej terapii (E)	ćw.	10	0,5	ćw.	10	0,5	bez zmian
Leczenie bólu / Medyczne czynności ratunkowe z farmakoterapią	—	—	—	sem.	10	0,5	nowe
Razem – przedmioty		1365	70		1465	71	zmiana
Praktyki zawodowe	pz.	960	36	pz.	960	36	bez zmian
Razem:		2425 godz. ; 65,99 %	106 ECTS; 58,89 %		2425 godz.; 65,98 %	107 ECTS; 59,44 %	zmiana
Farmakologia i toksykologia kliniczna	ćw.	15	1	—	—	—	usunięto

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁶

NIE DOTYCZY

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁷

NIE DOTYCZY

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787) **(zał. 2.1 programy)**
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena. **(zał. 2.2 obsada zajęć)**
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów. **(zał. 2.3 harmon_25_26)**
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4 **(zał. 2.4 charakt_n-li)**
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych. **(zał. 2.5 wyposażenie)**
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru: **NIE DOTYCZY**
7. Wykaz egzaminów dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru – dotyczy studiów pierwszego stopnia kończących się egzaminem dyplomowych:

Ad. 7 Zgodnie z regulaminem dyplomowania

§5 pkt 1. Egzamin dyplomowy na kierunku ratownictwo medyczne składa się z dwóch części:

1) z części teoretycznej -część teoretyczna w formie testu z wiedzy merytorycznej dotyczącej nauczanych treści

2) z części praktycznej w warunkach symulowanych w której student potwierdza umiejętności praktyczne nabyte w trakcie trwania studiów.

§9 pkt 4. Egzamin teoretyczny polega na udzieleniu przez studenta odpowiedzi na zestaw 100 pytań testowych, jednokrotnego wyboru MCQ (jedna odpowiedź jest prawidłowa) zawierających 4 propozycje odpowiedzi, obejmujących treści nauczania z przedmiotów stanowiących w zdecydowanej większości Moduł C; NAUKI KLINICZNE i częściowo inne nauki, zgodne z programem studiów, na kierunku związanym z kształceniem, w zakresie ratownictwa medycznego.

§13 pkt 4. Egzamin praktyczny odbywa się w pracowni ćwiczeniowej ratownictwa medycznego.

5. Bezpośrednio przed przystąpieniem do egzaminu przy fantomie student losuje zestaw z zadaniem egzaminacyjnym, gdzie zawarte są informacje na temat chorego, w zakresie niezbędnym do wykonania zadania egzaminacyjnego. Student ma prawo zadawać pytania egzaminatorowi dotyczące jedynie zmian stanu zdrowia chorego w trakcie prowadzonych działań, a niemożliwych do oceny na fantomie.

6. Studenci w zespołach 3-osobowych w oparciu o wylosowane zdarzenie krytyczne wykonują konkretne czynności, zadania i działania ratownika medycznego w stanach nagłych. Bezpośrednio przed wylosowaniem zadania następuje losowanie kierownika zespołu.

Nr albumu	Rok	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie	Tytuł projektu dyplomowego/inżynierskiego, jeśli egzamin dyplomowy przewiduje jego przedłożenie
294	2024/2025	4,5	bardzo dobry	Scenariusz nr 3: Osoba dorosła – pacjent nieprzytomny
407	2024/2025	3,5	dobry	Scenariusz nr 4: Kobieta 45 lat. Duszność od kilku godzin, nie ustępuje po lekach
297	2024/2025	4,0	dobry plus	Scenariusz nr 7: Zaburzenia zachowania
298	2024/2025	3,0	dostateczny plus	Scenariusz nr 17: Wypadek, kierowca uskarża się na ból pleców i głowy
340	2024/2025	4,5	dobry plus	Scenariusz nr 6: Ból w klatce piersiowej. (Zapis EKG)
299	2024/2025	5,0	bardzo dobry	Scenariusz nr 13: PZRM (dwóch ratowników medycznych) o godz. 10.00 wezwano w kodzie I do 33-letniego mężczyzny. Powodem wezwania był niefortunny postrzał na strzelnicy miejskiej. Czas dojazdu 7 min.
301	2024/2025	5,0	bardzo dobry	Scenariusz nr 5: Dyskomfort w klatce piersiowej, uczucie lęku .
411	2024/2025	3,5	dostateczny plus	Scenariusz nr 11: do CPR wpłynęło zgłoszenie z terenu z informacją o mężczyźnie lat 43, który został poszkodowany w wyniku eksplozji materiału wybuchowego wrzuconego do ogniska. Na miejsce zdarzenia zadysponowano ZRM typu P oraz jednostkę PSP. Czas dojazdu 14 min.
304	2024/2025	4,0	dobry plus	Scenariusz nr 8: Uporczywe wymioty , 50 lat mężczyzna leży w łóżku
307	2024/2025	3,5	dobry	Scenariusz nr 4: Kobieta 45 lat. Duszność od kilku godzin, nie ustępuje po lekach

308	2024/2025	3,5	dobry	Scenariusz nr 14: Upadek mężczyzny w łazience (uderzył głową o podłogę) z utratą przytomności.
312	2024/2025	4,5	bardzo dobry	Scenariusz nr 13: PZRM (dwóch ratowników medycznych) o godz. 10.00 wezwano w kodzie I do 33-letniego mężczyzny. Powodem wezwania był niefortunny postrzał na strzelnicy miejskiej. Czas dojazdu 7 min.
309	2024/2025	3,5	dobry	Scenariusz nr 17: Wypadek, kierowca uskarża się na ból pleców i głowy
310	2024/2025	4,5	dobry plus	Scenariusz nr 7: Zaburzenia zachowania
311	2024/2025	5,0	bardzo dobry	Scenariusz nr 1: 2 letnie dziecko sinieje.
313	2024/2025	4,0	dobry plus	Scenariusz nr 8: Uporczywe wymioty , 50 lat mężczyzna leży w łóżku
314	2024/2025	4,5	dobry plus	Scenariusz nr 3: Osoba dorosła – pacjent nieprzytomny
315	2024/2025	5,0	bardzo dobry	Scenariusz nr 5: Dyskomfort w klatce piersiowej, uczucie lęku .
316	2024/2025	4,0	dobry plus	Scenariusz nr 4: Kobieta 45 lat. Duszność od kilku godzin, nie ustępuje po lekach
317	2024/2025	4,5	bardzo dobry	Scenariusz nr 1: 2 letnie dziecko sinieje
341	2024/2025	4,5	dobry plus	Scenariusz nr 5: Dyskomfort w klatce piersiowej, uczucie lęku .
321	2024/2025	3,5	dobry	Scenariusz nr 14: Upadek mężczyzny w łazience (uderzył głową o podłogę) z utratą przytomności.
323	2024/2025	4,5	bardzo dobry	Scenariusz nr 13: PZRM (dwóch ratowników medycznych) o godz. 10.00 wezwano w kodzie I do 33-letniego mężczyzny. Powodem wezwania był niefortunny postrzał na strzelnicy miejskiej. Czas dojazdu 7 min.

324	2024/2025	3,0	dostateczny plus	Scenariusz nr 14: Upadek mężczyzny w łazience (uderzył głową o podłogę) z utratą przytomności.
410	2024/2025	4,0	dobry	Scenariusz nr 11: do CPR wpłynęło zgłoszenie z terenu z informacją o mężczyźnie lat 43, który został poszkodowany w wyniku eksplozji materiału wybuchowego wrzuconego do ogniska. Na miejsce zdarzenia zadysponowano ZRM typu P oraz jednostkę PSP. Czas dojazdu 14 min.
326	2024/2025	4,0	dobry plus	Scenariusz nr 6: Ból w klatce piersiowej. (Zapis EKG)
328	2024/2025	4,0	dobry	Scenariusz nr 11: do CPR wpłynęło zgłoszenie z terenu z informacją o mężczyźnie lat 43, który został poszkodowany w wyniku eksplozji materiału wybuchowego wrzuconego do ogniska. Na miejsce zdarzenia zadysponowano ZRM typu P oraz jednostkę PSP. Czas dojazdu 14 min.
330	2024/2025	4,0	dobry	Scenariusz nr 8: Uporczywe wymioty , 50 lat mężczyzna leży w łóżku
332	2024/2025	5,0	bardzo dobry	Scenariusz nr 2: 5- letnie dziecko nieprzytomne.
333	2024/2025	4,0	dobry plus	Scenariusz nr 6: Ból w klatce piersiowej. (Zapis EKG)
334	2024/2025	4,5	dobry plus	Scenariusz nr 2: 5- letnie dziecko nieprzytomne.
335	2024/2025	4,5	dobry plus	Scenariusz nr 1: 2 letnie dziecko sinieje
336	2024/2025	4,5	dobry plus	Scenariusz nr 7: Zaburzenia zachowania
338	2024/2025	4,5	dobry plus	Scenariusz nr 2: 5- letnie dziecko nieprzytomne.

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW:

- 2.1 programy
- 2.2 obsada zajęć
- 2.3 harmon_25_26
- 2.4 charakt_n-li
- 2.5 wyposażenie
- 3.1 WSZJK
- 3.2 protokoły
- 3.3 praktyki
- 3.4 umowy
- 3.5 ankiety
- 3.6 uchwały

